برنجی سنه — عدد ٣١٥ | جمعه ایرتسی | ١٢ شعبان ٣٢٧ و ١٥ اغستوس ١٣٢٥

315

تقویم وقایع

مرجعی : باب عالیده مطبوعات داخلیه اداره‌سیدر .

مطبعه‌سی : صغوق چشمه‌ده کائن دائرۀ مخصوصه‌در .

تاریخ تأسیسی ١٢٤٧ — تکرار احداثی تاریخی ١٣٢٦

درسعادت وممالک عثمانیه ایچون سنه‌لکی پوسته اجرتیله برابر ١٨٠ ، التی آیلغی ٩٠ غروشدر .

ممالک اجنبیه ایچون سنه‌لکی ٤٠ فرانقدر .

دولت علیۀ عثمانیه‌نک جریدۀ رسمیه‌سیدر

نسخه‌سی ١٠ پاره‌یه‌در — یومی نشر اولنور — نسخه‌سی ١٠ پاره‌یه‌در

سلاملق رسم عالیسی

دونکی جمعه سلاملق رسم عالیسی بشکطاشده کائن سنان پاشا جامع شریفنده اجرا بیورلمشدر .

مجلس مبعوثانک ضبط جریده‌سیدر

یوز یکرمی سکزنجی اجتماع

پازارایرتسی ٢٧ تموز سنه ٣٢٥

[مابعد]

لایحۀ معدله‌نک دردنجی ماده‌سی عباره‌جه بعض تصحیحات اجراسیله شکل آتی‌یی اکتساب ایتمشدر .

« دردنجی ماده — سلطنت سنیۀ عثمانیه خلافت کبرای اسلامیه‌یی دخی حائز اوله‌رق سلالۀ آل عثماندن اصول قدیمه‌سی وجهله اکبر اولاده عائددر . ذات حضرت پادشاهی حین جلوسلرنده مجلس عمومیده ویا مجلس عمومی مجتمع دکلسه ایلک اجتماعنده شرع شریف وقانون اساسی احکامنه رعایت ووطن وملته صداقت ایده‌جکنه یمین ایدر . »

لایحۀ معدله‌نک یدنجی ماده‌سی عیناً قبول اولنمشدر . حقوق سلطنته متعلق اولان سکزنجی ماده مبعوثانجه اجرا قلنان تعدیلات وجهله قبول ایدلمش فقط وکلانک اصول عزل ونصبی مواد عدیده‌ده کوستریلان اصوله تابع اولدیغندن اشبو ماده‌ده مندرج « لزوم ضروری تحقق ایتدیکی تقدیرده هیئت وکلانک عزل ونصبی » جمله‌سی یرینه « هیئت وکلانک علی الاصول عزل وتبدیلی » جمله‌سنک یازلمسی وهر مملکتده مجلس مبعوثانک طاغیدلمسی اعیانک انضمام موافقتنه متوقف اولدیغندن ینه بو ماده‌ده مندرج « لدی الاقتضا فسخی » تعبیرندن اول « وهیئت اعیانک موافقتیله » قیدینک علاوه ایدلمسی قرارلشدیرلمشدر . اون بشنجی اوراق اوزره علاوةً قلمه آلنان ماده عیناً قبول اولنمش وینه علاوةً تنظیم ایدیلان اون التنجی ماده شکل آتی‌یه افراغ قلنمشدر :

« اون آلتنجی ماده — قانون مخصوصنه تبعیت شرطیله عثمانلیلر حق اجتماعه مالکدر . دولت عثمانیه‌نک تمامیت ملکیه‌سنی اخلال وشکل مشروطیت وحکومتی تغییر وقانون اساسی احکامی خلافنده حرکت ، عناصر عثمانیه‌یی سیاسةً تفریق ایتمک مقصدلرندن برینه خادم ویا اخلاق وآداب عمومیه‌یه مغایر جمعیتلر تشکیلی ممنوع اولدیغی کبی علی الاطلاق خفی جمعیتلر تشکیلی ده ممنوعدر . »

اوتوزنجی و اوتوز برنجی ماده‌لر عیناً قبول اولنمشدر . اوتوز ایکنجی ماده صورت آتیه‌یه قلب ایدلمشدر .

اوتوز ایکنجی ماده — وکلادن هر بری دائره‌سنه عائد اولان اموردن مأذونیتی تحتنده بولنانلری اصوله توفیقاً اجرا واجراسی مأذونیتی تحتنده اولمیانلری صدر اعظمه انها ایدر صدر اعظم دخی او مقوله مواددن مذاکره‌یه محتاج اولمیانلری طوغریدن طوغری‌یه ومحتاج مذاکره بولنانلری مجلس وکلاده بعد المذاکره طرف حضرت پادشاهیدن محتاج تصدیق اولدیغی تقدیرده عرض ایدر ومحتاج تصدیق اولمیانلر حقنده‌کی هیئت وکلا قرارینی مرجعلرینه تبلیغ ایدر . بو مصالحک انواع ودرجاتی قانون مخصوص ایله تعیین اولنه‌جقدر . شیخ الاسلام محتاج مذاکره اولمیان موادی طوغریدن طوغری‌یه عرض ایدر .

وکلانک مسئولیتی بحثنه عائد اولان اوتوز اوچنجی ماده‌ده بو مسئولیتک دلیل علنیسی اولان وضع امضا کیفیتی لزومی درجه‌ده واضح وصریح اولمدیغندن بو ده شکل آتی‌یه افراغ ایدلمشدر :

« اوتوز اوچنجی ماده — وکلا حکومتک سیاست عمومیه‌سندن مشترکاً ودائرۀ نظارتلرینه عائد معاملاتدن طولایی منفرداً مجلس مبعوثانه قارشی مسئولدرلر . طرف حضرت پادشاهیدن تصدیقه محتاج اولان مقرراتک معمول بها اولمسی ایچون صدر اعظم ایله دائرۀ متعلقه‌سی ناظری طرفلرندن قرارنامه‌یه وضع امضا ایدیله‌رک قرارک مسئولیتی درعهده اولنمق وانلرک امضاسی بولنمق وطرف حضرت پادشاهیدن دخی وضع امضا بیورلمق شرطدر . هیئت وکلاجه اتخاذ اولنان قرارلر عموم وکلانک امضالرینی حاوی اوله‌جق واو امضالرک بالاسنه کذلک طرف حضرت پادشاهیدن امضا بیوریله‌جقدر » .

اوتوز سکزنجی ماده شکل آتی‌یه افراغ اولنمشدر .

اوتوز سکزنجی ماده — وکلا ایله هیئت مبعوثان آره‌سنده اختلاف وقوعنده وکلا رأینده اصرار ایدوب ده مبعوثان جانبندن قطعیاً ومکرراً رد اولندیغی حالده وکلا مبعوثانک قرارینی قبوله ویا استعفایه مجبوردر . استعفا تقدیرنده یکی کلان هیئت وکلای سابقه‌نک فکرنده اصرار ایدر ومجلس اسباب موجبه بیانیله ینه رد ایلرسه سکزنجی ماده موجبنجه انتخاباته باشلانلق اوزره ذات حضرت پادشاهی مجلسی فسخ ایده‌بیلور . فقط هیئت جدیدۀ مبعوثان اولکی هیئتک رأینده ثبات واصرار ایدرسه مجلس مبعوثانک رأی وقرارینک قبولی مجبوری اوله‌جقدر .

۳۹ ، ۴۰ ، ۴۱ ، ۴۶ ، ۴۷ نجی مواد معدله عیناً قبول اولنمشدر

اللی التنجی ماده قوهٔ تشریعیه‌یه مودوع اولان تأسیس ویا تعدیل قوانین حقی صورت آتیه‌ده تصریح اولنمشدر .

اللی التنجی ماده — مجدداً قانون تنظیمی ویا قوانین موجوده‌دن برینك تعدیلنی تکلیفه وکلا واعیان ومبعوثاندن هر برینك حقی واردر. ایکی مجلسدن هر بری مجدداً ویا تعدیلاً قلمه آلدیغی قانون لایحه‌لرینی دیکر هیئته کوندریر. اوراده دخی قبول اولندقدن صکره تصدیق حضرت پادشاهی‌یه عرض اولنور . » اللی یدنجی ، التمش التنجی والتمش یدنجی مواد معدله عیناً قبول اولنمشدر .

هیئت اعیانك وظائفنه عائد اولان التمش سکزنجی مادهٔ معدله‌ده « موازنه لایحه‌لری » دینیلمش ایسه‌ده نقرهٔ متعاقبه دلالتیله‌ده اکلاشیله‌جغی اوزره قانون لایحه‌لری دینیله‌جك ایکن سهواً موازنه لایحه‌لری دیه‌یازلمش اولدیغندن موازنه کلمه‌سی یرینه قانون کلمه‌سی یازلمق ومجلس اعیانك وظائف اساسیه‌سندن بری‌ده دولتك منافعنه وقوانینك مرعیتنه نظارت اولدیغندن « آداب عمومیه‌یه » ترکیبندن صوکره « منافع دولته وقواعد ادارهٔ عمومیه‌یه مخالف » قیدی علاوه ایدلمك اوزره اشبو التمش سکزنجی مادهٔ معدله‌نك عیناً قبولی قرارلاشدیرلمشدر .

برده کافهٔ حکومات مشروطه‌ده اعیان ومبعوثان هیئتلرینك وظائفی بیننده جهت وحدت ملتزم اولمسیله مجلس اعیانك حق استیضاحی هر دولت مشروطه‌ده موجود وقواعد مشروطیتك اساسلرندن معدود اولدیغندن وقانون اساسیمزك اوتوز یدنجی واللی التنجی ماده‌لرندن اکلاشلدیغی اوزره مجلس اعیان عثمانینك‌ده حق استیضاحی بدیهی ایسه‌ده عبارات قانونیه‌نك درجهٔ کفایه‌ده واضح اولمامسی معاملات استیضاحیه‌نك شکل وصورتنده عدم انتظام وعدم اطراده سبب اولدیغندن سالف الذکر آلتمش سکزنجی ماده‌نك نهایتنه « هیئت اعیانك دخی هیئت مبعوثان کبی وکلادن حق استیضاحی واردر » نقره‌سنك علاوه‌سی قرارلشدیرلمشدر .

سکسانجی مادهٔ معدله عیناً قبول اولنمشدر .

سکسان برنجی مادهٔ معدله عیناً قبول اولنمش ویالکز نهایتنده‌کی « انتخاب » کلمه‌سندن صکره « مأموریتلری ارادهٔ سنیه ایله تصدیق اولنور » نقره‌سی علاوه اولنمشدر .

۸۴ نجی ، ۱۱۷ نجی ، ۱۲۲ نجی مواد معدله عیناً قبول وموجود قانون اساسیده‌کی یوز اون طقوزنجی ماده‌نك طی تنسیب ایدلمشدر .

برده دول مشروطه‌نك کافه‌سنده هر ایکی مجلس نظامنامه‌لرینی کندی یاپوب موقع اجرایه وضع ایتدیکندن قرق آلتنجی مادهٔ معدله‌نك نهایتنه « مجلس اعیان ومبعوثاندن هر بری نظامات داخلیه‌سنی کندی یاپار وطوغرودن طوغرویه موقع اجرایه وضع ایدر » جمله‌سنك علاوه‌سی قرارلشدیرلمشدر مجلس اعیان قانون اساسی انجمننك مضبطه‌سی اوزرینه هیئت عمومیهٔ اعیانجه بروجه بالا بیان اولنان ماده‌لرك مهم ومستعجل اولملری حسبیله اجتماع آتی‌یه براقلمیه‌رق تدقیق وقوهٔ اجرائیه‌یه تودیع ایدلمسی تنسیب قلنمش ومواد مذکوره حقنده‌کی مطالعات بیان ایدلمش اولمغله مجلس مبعوثانجه‌ده اقتضای حالك ایفاسی وبرده مجلس مبعوثانجه قرارلاشدیریلن لایحه‌نك شامل اولدیغی تعدیلاتك اکثری موجود اولان قانون اساسینك رقملری اعتباریله اولمدیغندن نومرولر دکیشمش ومواد قدیمه‌دن هانکیلری ابقا وهانکیلری تعدیل ویا الغا اولندیغی عندالتدقیق تعین ایدرسه‌ده نظرهٔ واحده‌ده معدل ویامفسوخ اولان ماده‌لری بیلمك مشکل اوله‌جغندن بالاده‌کی مواد حقنده نتیجهٔ مذاکره‌ده قطعیاً تقرر ایده‌جك تعدیلات بردن بدأ ایله الخ ارقام ایله موجود قانون اساسی‌یه ذیل صورتنده علاوه اولنور . و « ۹۳ قانون اساسینك اشبو ذیله مغایر اولان احکامی مفسوخدر » یولنده برمادهٔ انتهائیه تنظیم ودرج ایدیلور ایسه مشکلات وترددانه محل قالمامش اولدیغی جهتله بو نقطه حقنده‌ده ایجاب حالك اجراسی بابنده امر واراده حضرت من له الامرکدر

۲۲ رجب سنه ۳۲۷   ۲۶ تموز سنه ۳۲۵

مجلس اعیان رئیسی

سعید

علی جنانی بك — افندم انجمنه یوللانلسون.

طاهر بك — افندم یوز اون اوچنجی ماده‌نك طی اولندیغنه دائر برشی وارمی افندم؟

سعید بك — طبیعی بزم طی ایتدیکمزی قبول ایدییور هیئت اعیان .

احمد ماهر افندی — انجمنه کیده‌جك ایسه سوز سویلیه‌لم .

(یارین اقشامه قدر انجمنده یتشدیرلسون صدالری) .

یوسف کمال بك — رجا ایدرم . حیات دولته عائد ایشلرده استعجال ایتمیه‌لم . بر آی صکره یاپالم .

رئیس — انجمنه حواله اولندی . مالیه ناظری بك کلدی . بش یوز بیك لیرا مسئله‌سنی حل ایده‌لم . برکاغد وار صدارتدن کلمش . اوراق کلنجه‌یه قدر صبر ایدك بوایشی بتیره‌لم .

مفید بك — مقام صدارتدن اطنه ولایتنده وقوع بولان شورشده متضرر اولان تجارك تهوین ضرورت واحتیاجلرینه وشدائد افلاسیه‌دن تخلیصلرینه مدار اولمق اوزره عدلیه نظارت جلیله‌سنجه تنظیم وتسیار قلنان مواد قانونیه واسباب موجبه لایحه‌لری مجلس مبعوثانجه لاجل التصدیق شورای دولت تنظیمات دائره‌سنك اولبابده‌کی مضبطه‌سیله برابر صوب سامیلرینه کوندرلمکله اقتضاسنك ایفا وانباسنه همت بیورلمسی سیاقنده تذکرهٔ ثناوری ترقیم قلندی افندم

فی ۲۳ رجب سنه ۳۲۷   فی ۲۷ تموز سنه ۳۲۵

صدر اعظم

حسین حلمی

رئیس — استعجال قراریله ویارین اخشامه قدر چیقمق شرطیله عدلیه انجمننه دکلمی افندم؟

مفید بك — ضابطهٔ صیدیه حقنده صدارتك تذکره‌سنی اوقور .

مجلس مبعوثان ریاستی جانب عالیسنه

تعدیلاً تنظیم وشورای دولتجه تصحیح اولنان ضابطهٔ صیدیه نظامنامه‌سی لایحه‌سی مجلس مخصوص وکلاده بعد المطالعه مجلس عمومیجه تدقیق وتصدیق ایدلمك اوزره اوراق متفرعه‌سیله برابر صوب عالیلرینه ارسال قلندی افندم.

۲۱ رجب سنه ۳۲۷   ۲۵ تموز سنه ۳۲۵

صدر اعظم

حسین حلمی

رئیس — انجمن مخصوصنه حواله ایدلدی شمدی مالیه ناظری ایله حربیه نظارتی آره‌سنده بشیوز بیك لیرا مسئله‌سی وار دکلیه‌لم‌ده بو مسئله‌یی حل ایده‌لم .

جاوید بك — افندم‌دون بنده‌کز بوراده بولنمدیغم صره‌ده حربیه نظارتنك بودجه‌سنه بشیوز بیك لیرا ضم ایدلدیکنی خبر آلدم (ایدلمدی صدالری) اوحالده تشکر ایدرم . بنده‌کزه مجلس اعیاندن صوردیلرده

رئیس — مالیه ناظرینك رأینی المق شرطیله قویدق .

جاوید بك — بنده‌کزجه بو بشیوز بیك لیرانك مع التأسف قبولی ممکن دکل وظن ایدرم که حربیه نظارتی بودجه‌سی‌ده بویله بشیوز بیك لیرادن فضله بر مصرفه‌ده متحمل دکل بز حربیه نظارتنه بوسنه بر فوق العاده بودجه ترتیب ایتدك او فوق العاده بودجه یاپلدقدن صکره برده عادی بودجه ترتیب ایتدك . هنوز عادی بودجه تنظیم اولنمزدن برایکی ملیون لیرا آچیق ایله سیاسی واقتصادی مشکلاتی کیدوب حربیه نظارتنه ومحمود پاشا حضرتلرینه اوزون اوزادی‌یه بیان ایله مذاکرات و مناقشاتمز نتیجه‌سنده فوق العاده بودجه‌دن لزومسز کوردکلری پاره‌لری کله‌جك سنه‌نك بودجه‌سنه قویلق اوزره چیقارتمغه راضی اولدیلر و بزده بو فوق العاده بودجه‌یی او اسباب اوزرینه ترتیب ایتدك . اسباب موجبه لایحه‌سنی اوقویه‌جق اولورسه‌کز اوراده کله‌جك سنه‌یه تعلیق اولنمق اوزره چیقارلدیغنی کوریرسکز شمدی فوق العاده بودجه‌دن بوصورتله چیقارلمش اولان پاره‌یی بوسنه‌نك عادی بودجه‌سنه قویمق قطعیاً جائز دکلدر . برده کندیلرینك ویرمش اولدقلری موافقته منافیدر . ثانیاً بودجه‌نك ۲،۵ ملیون لیرادن عبارت اولان آچیغی بش ملیون لیرایه چیقمش . بو بش ملیون لیرایه دها التیوز بیك لیرا مصارف عسکریه علاوه ایده‌جك اولورسه‌کز بن سزه وظیفه‌م اعتباریله سویله‌که مجبورم التی ملیون لیرانی بولمقده پك زیاده مشکلات چکه‌جکز وبو مشکلاتمز بکا اوپاره‌یی بولمدیغمز زمان ادوار سابقه‌ده‌کی بتون سیئات حاصل اوله‌جق نه عسکر معاش آله‌جق نه ضابطان معاش آله‌جق نه ارزاق ، معینات ویریله‌جك بویله ۶ ، ۷ یوز بیك لیرا بودجه‌یه فضله پاره‌لر قویوبده بودجه‌یی قبارته‌رق حکومتك تعهداتنی ایفا ایتمامسی‌می ایسدر یوقسه نظارتلرك برپارچه تصرف واقتصاده کندیلرینی سوق ایدرك موجود بودجه داخلنده ادارهٔ امور ایتملری‌می موافقدر . ایشته وطنك سلامتی نقطهٔ نظرندن هانکی جهت دها ارجح ودها زیاده مناسبدر بناء علیه اوبش یوز بیك لیرایی مع التأسف قبول ایتمیه‌جکم برقسمی حیوان بهاسی برقسمی ملبوسات برقسمی‌ده سائر مصارفدر که اساساً فوق العاده بودجه‌ده داخل دکل سوقیات عسکریه مصارفی فوق العاده بودجه‌ده یوقدر بناء علیه سوقیات عسکریه‌دن بویله برشی چیقارمدق سوقیات عسکریه حقیقةً کندیلرینه لازم ایدیسه عادی بودجه‌یی تنظیم ایتدکلری زمان اوجهتی نظردقته المالی ایدیلر وبودجه‌لرینه فضله اوله‌رق قویملی ایدیلر بوکون عادی بودجه‌لرنده‌کی اوسوقیات عسکریه مصرفنك سنه نهایتنه قدر اداره ایتمیه‌جکنی نردن بیلیورز . اکر حادثات فوق العاده ظهور ایدرده کفایت ایتمیه‌جك اولورسه اوزمان حکومت مسئولیتی درعهده ایدرك تخصیصات منضمه ویرر ومجلس مبعوثان آچلدیغی زمان اوتخصیصات منضمه‌یی تصدیق ایتدیرر بنده‌کزك فکرم بوندن عبارتدر .

عاصم بك — حربیه نظارتنك فوق العاده بودجه‌سی یالکز ییلدیزده چیقان پاره‌میدر ؟ بشقه پاره وارمیدر ؟ مالیه ناظری ایضاح ایتسونلر .

مصارف ناظری فرید پاشا — دون مجلس عالیکزه تفصیل ایتدیکم صورتك نتایجنه کوره مالیه ناظری بك افندینك ویردیکی ایضاحات جهت عسکریه‌جه شایان قبول برراده‌ده دکلدر . حربیه ناظری پاشا حضرتلری ومحمود شوکت پاشا حضرتلری‌ده برابر بولندقلری حالده شمدی ویریلان امر اوزرینه تفصیلات ویرمك ایچون رأیلرینك انضمامیله مجلس عالیکزه کلدم‌دونده تفصیلاً عرض ایتدیکم کبی یاپمقده اولدیغمز مصارف عملیدر . نظری دکلدر برکره اوراسی اکلاشلملیدر . حجازده‌کی هجین سواری طابورینك مصرفی ایستیورزکه بو تشکیل ایدلمش بوکون ایفای وظیفه ایدیور درسعادت ، اطنه بصره وسائره ایچون ظهور ایدن سوقیات عسکریه‌یه مصرف ایستیورز بو بزجه مجهول اولان برصورتدر بوغیر منتظر مصارفی اولجه نصل بودجه‌مزه ادخال ایده‌لم ثانیاً بوکون ظن ایدرم که بالجمله دوائر وشعباتك هپسی بزده شامل اولمق اوزره مع التأسف بودجه ترتیبنه آلیشمش برملت دکلز بوندن بویله بودجه‌لریمز منتظم اوله‌جق . بکا تکلیف ایدیله‌جك منتظم بربودجه حقنده نه معلوماتم اولمیان برشی تکلیف ایدیورز دیمکدر ، اوچنجیسی عسکری بودجه‌سی هیچ برصورتله شعبات حکومتدن برینك بودجه‌سنه قابل قیاس اوله‌ماز . چونکه بر دائره‌ده‌کی مصرفلر هپسی محدوددر بزده ایسه برچوق مصارف واردرکه بونی بن کسدیره‌مم . بندن دها بیوکی‌ده کسدیره‌مز . بناءً علیه بش یوز بیك لیرا بوکبی مصرفلرك ایجاباتنك یکونیدر . ثانیاً مجلس عالیکزه دونده ایماءً وایجازاً عرض ایتدیکم بش یوز بیك غروش قونلمشدی . بو مدافعهٔ وطن ایچون قونیلان طورپیدولر مصرفیدر . سواحلده لیمانلره قویدیغمز طورپیدولر مصرفیدر . بو بصل اولورده قبول ایدلمز . بوندن صکره اطنه حلب ، بغداد ، بصره ولایتلرنده (۳۲) ردیف طابورلرینه سلاح ویریورز . بونی عادی بودجه‌مزه قویوبده بونلری هانکی قارشولقله توحید ایده‌جکز . اولجه فوق العاده بودجه‌سی ایکی کره تبدیل ایدلمشدی ، برنجیسنده تنزیل ایدلمشدی . ایکیسنده هیچ نظر دقته النمامشدی ، ثانیاً عرض ایتدیکم احوالکه دها بیوك اساسلیدر . ینه بوکون تکرار ایدرم فوق العاده بودجه‌سنده یاپیلان تنزیلات بزم یازدیغمز بودجه کبی عملی اولمقدن زیاده نظری برصورتی شاملدر . دنیلورکه عادی بودجه‌لردن تنزیل ایدیلور . معارف نقلیه‌دن نصل تنزیل ایده‌بیلورز . اوچنجی قوهٔ دائمه‌دن (۳۲) بیك نفر سلاح آلتنده‌در بوندن تنزیل محق دکلدر . (۳۲) بیك نفرك مخصصاتی برقلمده تنزیل ایدیلیورکه بو اللی بر میلیون غروشدر . تنسیقات اقسامی (۴۵) میلیون غروشدر . امرا وضابطانك معاشی یوزده ۲۰ غروشدر وبونلر برحساب قطعی‌یه مستند دکلدر . صکره معینات یوزده

اون اولیور . اوده بر قلم تشکیل ایدییورکه بونك مجموعی (٣٠٧) میلیون غروشدر . اردوده فوق العاده اوله‌رق هیچ برشی یاپمدق سیاسةً غرضکار بر ملتك غزته‌سی حقمزده برشی دیه‌بیلسون . بر چوق شایعاته بودجه‌مز اوغرار بناءً علیه فوق العاده کوریلن مقدارك تنزیل ایدیله‌جکنی هیچ بر وقت ملاحظه ایده‌مم . زیرا بوکون بز اردومزی اردو حالنه کتیرمك ایستیورز ، بونده فوق العاده‌لك یوقدر . یالکز اردویی اردو حالنه کتیرمکدر . چونکه شمدی‌یه قدر اردو دکل ایدی . یالکز قوای معنویه‌سنده قلبنده صاقلادیغی حسدن بشقه برشی دکلدی . یالکز اوحسی بز تقویه ایتمك ایستیورز . اکر تقویه ایدرسه‌ك حقیقةً براردویه مالك اوله‌جغز انشاءالله ده اوله‌جغز . فقط تقویه ایده‌مزسه‌ك بیلملی که اردویی هرج ومرج ایچنده یووارلاته‌جق لازم اولان وظائفی ایفاده یالکز مربوط اولدیغی ملتك علویتی درجه‌سنده بر خدمته چالیشه‌جق انسانلرك مربوط اولدیغی اسرار . وقواعد انتعاشدن طولایی مضطر برحالده قاله‌جقدر . نظارتك ملاحظه‌سی مطالعه‌سی بوندن عبارتدر . بیوردیغکز شیئه کلنجه اوله ایکی دفعه یاپیلمشدی . نهایت شو تنزیلات یاپیلمشسه عرض ایتدیکم صورت وجهله بزم معلومات رسمیه‌مزه دائر اولان معلومات بوندن عبارتدر ؛ بومجلس عالیکزده تنسیب بیورلمز . فقط آتی ایچون عرض ایتدیکم ایضاحاتی ده نظر دقت عالیکزده بولاندیرمق لازمدر . بز هیچ بر وقت پاره‌یی فضله اوله‌رق صرف ایتمیز وایتمه‌مکده چالیشیورز . فقط نه یاپه‌لم که ایجاب حال وضرورت بزی بومجرایه سوق ایدییور . اوت نصل بیوریلورسه بز حاضرز . فقط آتی ایچون اولان احوالدن‌ده آز چوق مسئولیتی درعهده ایتمه‌مکز لازم کلور .

مالیه ناظری — افندم پاشا حضرتلرینك اردونك ترقی وتکاملنه دائر ویرمش اولدقلری سوزلری مخالصتله دیکله‌میه‌جك ایچمزده کیمسه یوقدر . هپمز عثمانلی اردوسنك شانی شرفنی ودنیانك بتون اردولرندن دها مکمل اولمسنی شدتله آرزو ایدرز . فقط آرزو ایتمك بشقه‌در . یاپه‌بیلمك ینه بشقه‌در . بوکون ممکن اولسه‌ده بر چوق خزینه‌لرمز بولنسه بونلرك هپسنی اردونك اوکنه‌دوکسه‌ك واردونك مادی ومعنوی هردرلو احتیاجاتنی استیفا ایده بیلسه‌ك نه قدر اعلا اولور . فقط بو برخیال شاعرانه‌در . بونکچون اکر جداً برشی ایسترسه‌ك انی تدریجاً یاپمق طریقنی اختیار ایده‌لم دیورلرکه اکر بوپاره‌لر ویرلمیه‌جك اولورسه اردو تکمل ایتمیه‌جکدر . بنده‌کز دییورم‌که بوپاره اردویه کیره‌جك اولورسه هم اردو تکمل ایتمیه‌جکدر هم‌ده ملتك حیثیتی محو اوله‌جقدر . چونکه بودجه‌یه کیرن پاره‌لر ویرلمیه‌جکدر . چونکه بودجه‌کزده قبول وتصدیق ایتدیککزی مالیه ناظری تأدیه‌دن عاجز قاله‌جق . دور سابقه‌کی احوال دوام ایتمکمی ایدر یوقسه ضابطانك وطنی مدافعه ایتمك ایچون چالیشان نفراتك طاغ باشلرنده بولندقلری وقت معاشلرینی آیك ایلك کونی ویرمك ومتعهدلرك بر چوق سوء استعمالاتنه نهایت ویرمك ارزاق بدلاتنی‌ده وقت وزمانیله تسویه ایلکمی ایدر ؛ ظن ایدرم که ایکنجی جهت . اکر بودجه‌مزی بویله قپاته‌جق اولورسه‌ق آلتی میلیون لیرالق بر آچیقله میدانه چیقاره‌جق اولورسه‌ق امین اولکزکه آلتی میلیون لیرایی بوله‌میه‌جغز . وآلتی میلیون لیرایی بوله‌مدیغمز زمان سنه‌نك صوك آیلرینی نه حالده کچیره‌جکمزی سز دوشونکز . اوت بوسوزلر برآز آجیدر . فقط حقیقتی سویله‌مك هرشیدن اقدمدر . بوندن صوکره مجلس عالیکز ایستدیکی بر طریقی التزام ایلسون . بیوریورلرکه بزم اردومزك ترقی وتکملی اوزرینه مصروف اوله‌جق مساعیمزی احتمال که غرضکار بر ملتك مطبوعاتی تنقید ایده‌بیلور . اوت اکر اردومزك ترقی وتکاملی امرنده مصروف اوله‌جق مساعیمز داخلاً در . کندی جیبلرمزدن ویریله‌جك پاره‌لره مصروف اولمش اوله‌یدی اوزمان اجنبیلرك بزم حقمزده‌کی ملاحظاتنی هیچ دوشونمکه لزوم کورمزدك . طلب ایده‌جککز آدملر هرشیئی اینجه اینجه تدقیق ایتدکدن صوکره بزه اقراضاتده بولنه‌بیلورلر . اکر عقد ایده‌جکمز استقراضاتی موافق شرائطله عقد ایتمکه آرزو ایدرسه‌ك اوزمان هرحالده تصرف واقتصاده تمایل ایتملی‌یز . کندیلرندن صوریورم .

بودجه‌لرینی نه‌یولده ترتیب ایتدیلر . بودجه‌لرینی کچن سنه‌کی اساسه . کچن سنه‌کی اساسلرك اصوللری نه‌دن عبارت اولدیغنی هرشیئك یوکسك فیئاتلرله آلنمسی وبوصورتله بودجه‌یه فضله فضله پاره‌لر قونولمق صورتنده ایدی . بز بوکون بوپاره‌لری پشیناً تأدیه ایتمك چاره‌سیله امید ایدییورز . قویاً امید واعتماد ایدییورزکه هرشیئی اوجوز آله‌رق بودجه‌مزده ایستدکلری وجهله (٣٠٠) بیك ... بنده‌کز وقاینه‌نك برچوق ارکانی بونقطه‌ده متفقزکه عسکری بودجه‌سنده حتی یدی سکز یوز بیك لیرا قویمق امکان قویسنده‌یز . بوخصوصه صرف مساعی ایستر . اکر بتون مساعیلرینی صرف ایتدکدن صکره بر حال فوق العاده ظهور ایدرسه هیئت وکلا اوحال قارشوسنده هردرلو مسئولیتی مجلس عالیکزه قارشی قبول ایدرك ٥٠٠ بیك لیرا دکل ٥ میلیون لیرایی‌ده ویرر . فقط بوکون هیچ برپاره فضله ویرمك فکرنده دکلز .

اسعد پاشا — بومسئله بواقشام حل اولنمز . (حل اولوندی صدالری)

جاوید بك — حال حاضرده بیوردقلری سوقیات عسکریه اساساً حربیه نظارتنك عادی بودجه‌سنده برچوق سوقیات عسکریه مصرفی وار . اوسوقیات عسکریه مصارفلرندن تأدیه ایتسونلر . سنه‌نك صوکلرینه کله‌لم . اکر بر احتیاج فوق العاده قارشوسنده بولنورسه‌ق واومصرفك کفایت ایتمدیکنی رأی العین کوره‌جك اولورسه‌ق اوزمان لازم کلنی ویررز .

سعید بك — (٣٢) طابورك اعاشه‌سی بوندن صوکره طوپلرك یتشمسی دییورلر افندم .

جاوید بك — عادی بودجه میانه اومصارفك هپسی داخلدر . آنی سکز آی طقوز آی صرف ایتسونلرده .

عاصم بك — بونلر آلنمسون دییورز . بونلر آلنسون صوکره .

رئیس — مالیه نظارتی اساساً بوپاره‌یی رد ایتمیور . یالکز فوق العاده بر مصرف اولورسه اووقت ویررز دییور .

اسماعیل بك — حربیه ناظرینك ایستدیکی پاره‌یی مالیه ناظری ویرمیور . بوایکی نظارت آره‌سنده براختلافدر . بزه تعلقی یوقدر .

محمد علی بك — صوك آیلرده ینه ویره‌جکنی سویلیور . اکر مالیه ناظرمزك سوزنی قبول ایتمزسه‌ك اختلاف اوله‌جقدر .

جاوید بك — بیلیرسکزکه افندم علی العموم صرفیات مالیه نظارتنك تحت تفتیشنده بولنور . مالیه نظارتی کرك حربیه نظارتنك وکرك سائرلرینك وقوع بولان صرفیاتنی تفتیش ایدییور . اکر بوتفتیشاتك نتیجه‌سنده وسنه‌نك صوك آیلرنده بودجه‌ده حقیقةً معین اولان بوتون تخصیصاتك صرف ایدلمش اولدیغنی ویکی تخصیصاته بر شدت احتیاج بولندیغنی کوره‌جك اولورسه دمین عرض ایتدیکم کبی هیئت وکلا مسئولیتی اوزرینه آله‌رق ویره‌بیلور . بواحتیاج اساساً سنه‌نك صوك آیلرنده تحقق ایده‌جکندن ومجلس مبعوثانده حال اجتماعده بولنه‌جغندن سزدن یکیدن مساعده آله‌بیلورز .

رحمی بك — ایکی نظارت آره‌سنده بر اختلاف حاصل اولمش مجلسك حضورینه کلوب مسئله‌یی حل ایتمه‌لرده کندی دائره‌لرنده حل ایتسه‌لر دها موافق اولور .

فرید پاشا — افندم مالیه ناظری بك افندی حضرتلری بیوریورلرکه یاپیلان بودجه‌ده مصارف عمومیه نامیله قونیلان کافی مقدار صرف ایدلدکدن صوکره اکر آچیق کلیرسه مادامکه کافهٔ شعبات دولت امور مالیه اعتباریله مالیه‌نك نظر تفتیشنده‌در وآنلرك تفتیشاتی نتیجه‌سنده چیقه‌جق آچیق هرهانکی اقسامده اولورسه اولسون تسویه ایدلمك صورتیله تعهد ایدیلورسه بز بوکا راضی اوله‌بیلورز . عنایت بیوریکز ، حل ایدیله‌جك نقاط وار . مالیه‌جه تکلیف ایدیلوبده بودجه قانوننده معین اولان برقسمدن دیکر قسمه صرفیات وقوع بولمامسی حقنده‌کی قرار بورادن آلت اوسته کلور دیمکدر . عرض ایده‌بیلدممی افندم ؟

جاوید بك — خیر افندم ، هیچ برشی اولماز .

فرید پاشا — (دوامله) چونکه دمینجك عرض ایتدیکم وجهله نقلیه مصرفلری واردر . بومصرفلردن اطنه ومرعشه سوق ایدیلان عساکرك مصرفنی تأمین ایتسونلر بیوریورلر . حال بوکه اندن سکز میلیون تنقیص ایدلمشدر . هانکیسی ایله تأمین ایده‌لم .

جاوید بك — کیم تنقیص ایتمش ؟

فرید پاشا — مالیه تنقیص ایتمش افندم .

جاوید بك — مالیه‌یه اولجه بودجه‌سنی ویردیکی زمان اونی ناظرکزك مساعده‌سیله یاپلمشدر . بناءً علیه اکا اعتراضه صلاحیتدار دکلدر . عادی بودجه هیئت وکلانك موافقتیله کوندرلمشدر . اوزمان حربیه ناظری‌ده هیئت وکلاده ایدی . بوکا موافقت ایتمامش ایسه استعفا ایتمسی لازم کلیردی .

فرید پاشا — عادی بودجه‌ده یکرمی آلتی میلیونلق نقلیه مصرفی اون سکز میلیونه تنزیل ایدلمشدر .

جاوید بك — موافقت ایدلمشدر .

فرید پاشا — بنده‌کز موافقت ایدیلوب ایدلمدیکنی بیلمم .

جاوید بك — موافقت ایدلمسه‌یدی اوزمان حربیه ناظری تدقیق ایدردی . وکندی تکلیف ایتدیکی یکرمی التی میلیونك مالیه نظارتی طرفندن کور کورینه اون سکز میلیونه تنزیل ایدلدیکنی کورنجه استعفاسنی ویرمسی لازم کلیردی .

علی جنانی بك — افندم بواختلافی قابینه‌ده حل ایتسونلر ، صکره بورایه کلسونلر . هم باقه‌لم بك افندی حربیه ناظرینك وکالتنی حائزمیدر ؟

فرید پاشا — بك افندی حضرتلری عفو بیورسکز بنده‌کز وظیفه‌می سوء استعمال ایتمم ، حربیه ناظرینك بنده‌کزه ویردیکی مأذونیت اوزرینه مجلس عالیکزه کلیورم . سویلیه‌جکم برنقطه فضله‌یی مأذونیتم خارجنده تلقی ایدرم . بنده‌کز صورت قطعیه‌ده کندیسندن امر المتم وموجود اولان معلومات دائره‌سنده عرض مقصد ایتمك ایچون کلشم ، وظیفه‌می پك ای بیلیرم .

سید بك — بش میلیون آچق وار . آلتی میلیون اوله‌جق دینیور . بزلمزه کلان بودجه‌ده اون ایکی آی مصرف کوزدیله‌رك اوتوز میلیونه چیقارلمش . درت آی ویریلان تأدیات تنزیل اولنمیه‌جقمی ؟

جاوید بك — افندم انلرك قسم اعظمی موقت بودجه‌لرده داخلدر .

سید بك — فقط عمومی بودجه‌ده تنزیلات اجرا اولنمامشدر .

جاوید بك — موقت بودجه‌لرده داخل اولنجه البته صرف اولنمشدر .

سید بك — فقط او صرف اولنان ایکی دفعه کوستریلیور . یعنی او صرف اولنان بودجه‌یه کیریورده صکره تنزیلات اجرا اولنمیور ، اون ایکی آیلق حساب کوستریلیورکه کویا اون ایکی آیلق حسابی ویره‌جك ایمشز کبی کورینیور .

جاوید بك — البته اون ایکی آیلق حساب کوستریلور . بو تماماً کچن سنه‌نك بودجه‌سنه مقیس دکلدرکه ، بو سنه‌کی احتیاجاته نظراً ترتیب ایدلمشدر .

سید بك — بناءً علیه او صرفیات اجرا ایدلمشدر .

جاوید بك — بر قسمی یاپیلمشدر .

سید بك — معاشات ؟

جاوید بك — معاشاردن کاریمز یوق ، ضررمز وار . درت آی اولکی معاشلر البته دها فضله‌در . مارت ظرفنده ویردیکمز معاشلر ٥٠ ، ٦٠ لیرا فضله‌در .

بدری بك (ایپك) — ناظر بك افندی برشی عرض ایده‌جکم . بیوریورلرکه ماده‌لر آلت اوست اوله‌جق . بوماده‌لرك آلت اوست اولمامسی ایچون مالیه نظارتیله بالمخابره حل اولنه‌بیلور .

جاوید بك — عرض ایده‌یم افندم . ماده‌لر آره‌سنده وقوع بوله‌جق نقلیات ایلروده برمادهٔ قانونیه کوره‌جکسکزکه مالیه نظارتنك مساعده‌سیله اوله‌جقدر . فصللرده نقلیات اجرا ایتمك لازم کلیرسه انی‌ده تشرین ثانیده مجلس مبعوثان اجتماع ایتدیکی زمان عرض ایدر ویاپارز . بونك ایچون تلاشه ومناقشه‌یه لزوم یوقدر . ذاتاً هیئت وکلا اومسئولیتی قبول ایدر .

احمد ماهر افندی — افندم شمدی بز بو بش یوز بیك لیرایی قبول ایده‌جکمی‌یز ، ایتمیه‌جکمی‌یز ؟

رئیس — افندم رجا ایدرم بیتیره‌لم بومسئله‌یی .

امراه افندی — دون بو مسئله موضوع

مذاکره اولدیغی زمان اول امرده مالیه ناظری بکك رأینی آلهلم . اکر او مصرف لازمسه بودجه‌یه قونیلور ویاخود تخصیصات منضمه صورتنده ایجابنده صرف ایدیلور . ذاتاً بو سوقیات کبی ، ارزاق کبی شیلر معلوم عالیکزدرکه تخمینی مصارفدر . قطعی مصارف دکلدر . بونلر هریرده احوال فوق العاده ظهورنده صرفی ایجاب ایتدیکی زمان حکومتلر بونی تخصیصات منضمه صورتنده تسویه ایدرلر ودائما بواولور . مادامکه مالیه ناظری بك افندی‌ده تخصیصات منضمه صورتیله ایجابنده مصرفی تأدیه‌یی قبول ایدیورلر وقبول ایتمسه‌لر ذاتاً بز قبول ایده‌جکز . چونکه اجراسی ضروریدر . شوحالده آره‌یرده بر اختلاف قالمامشدر . یالکز بز بوراده نه قزانیورز ؟ بودجه‌ده بش یوز بیك لیرا آچیق فضله‌سی کوسترمیورز . فقط احتمالکه اومصرف اولمز واوله‌جق اولورسه مطلقا تخصیصات منضمه صورتیله ایجابنه باقیلور . بناءً علیه مسئله حل ایدلمش دیمکدر .

بدری بك (ایپك) — مالیه ناظرینك تکلیفی موافقدر .

یوسف کمال بك — افندم آره‌لرنده اختلاف حاصل اولمش ، بزه تعلق ایدن بر نقطه یوق اورته‌ده .

رئیس — افندم بونك بودجه‌یه ادخالی قبول ایده‌جکمیسکز ؟ (کورلتی) قبول ایتمیانلر اللرینی قالدیرسون (اللر قالقار) . بودجه‌یه داخل اولمسنی مجلس قبول ایتمیور افندم .

(ساعت اون بر بچقده مجلسه نهایت ویرلدی)

—*—

یوز یکرمی طقوزنجی اجتماع

صالی — ٢٨ تموز سنه ٣٢٥

ساعت ٢ دقیقه ١٥

رئیس — مذاکره‌یه باشلایه‌لم افندم . مفید بك ضبطنامه خلاصه‌سنی اوقویه‌جقلر . (مفید بك اوقور)

سلیمان بك (سوریه) — محاکم مفتشلرینك لغویله قاله‌جق معاشلرینك محاکم شرعیه کتبه‌سنه تخصیصنه قرار ویرلمشدی . او تصریح ایدلمه‌مش .

رئیس — ضبطك اصلنده واردر افندم .

رئیس — دفتر خاقانی بودجه‌سنه باشلایه‌جغز . ناظر بك افندی بر مطالعه‌کز وارمی ؟

ناظر — ماده‌لر مذاکره اولنورکن سویلرم .

علی جنانی بك — افندم حکومتك ترتیب ایده‌جکی بودجه‌لرده اهالینك احتیاجنی‌ده نظر دقته آلمسی ایجاب ایدر . اهالینك آرزو ایتدیکی احتیاجی بومجلس عالی ابتداسندن بری اظهار ایدییور . دور سابقده اهالیٔ عثمانیه عادتا دولتك بر صاغمال قیونی کبی صاتیلوب ، صویولوب استانبوله ادخال ایدلمسی عادت ایدی . مجلسك کشادندنبری استانبولده وقوع بولان اسرافات صرفیاتی تعداد ایله توکته‌مدك . واومذاکراتمز نتیجه‌سنده اکلاتمق ایستدك که دولتك محل صرفی یالکز استانبول دکل . بتون ولایاتدر . حال بوکه بر قاچ کوندنبری مذاکره‌سی جریان ایدن بودجه‌لردن اکلاشیلیورکه ینه وارداتك قسم اعظمی استانبولده محل صرف بولیور . طشره مأمورلری کندی معیشتلرینی تأمین ایده‌میه‌جك معاشاته دوچار ایدیله‌رك استانبولده‌کیلر بونك ایکی اوچ قات معاشه نائل اولیورلر . دفتر خاقانی‌ده بونك عینیدر . طشره‌ده بر طاپو کاتبنك وظیفه‌سنك نقدر اهمیتلی اولدیغنی بیلورسکز . اهالینك باخصوص کندی حقوقنك محافظه‌یه محتاج اوله‌میان فقرای زراعك حقوقی انلرك النه مودوعدر . جزئی بر تغییر ایله بر زراعك حقی غصب ایدیله بیلور . بو حال الآنده دوام ایدییور . بر قضا دفتر خاقانی کاتبی اولان بر مأمورك وظیفه‌سنی طاپولرك نومروسی اثبات ایدر . نظارتجه معلومدر . بوراده بر تحریرات کاتبی کونده ایکی رسمی اوراق یازار . اکا سکز یوز غروش معاش ویریرز . کونده اللی آلتمش فراغ معامله‌سی یاپان بر کاتب ایکیوز اللی غروش معاشله کچینه بیلورمی ؟ انی دوشونمکنی رجا ایدرم . بو آدم سوء استعمال یولنه کیتمزمی ؟ بنده‌کزك آرزوم تصللری نظر دقتکزه عرض ایدوبده آهسته اوله‌رق تدقیق ایده‌لم . دونکی علمیه بودجه‌سنده اولدیغی کبی صکره‌دن عصبیتمز طوتمسون . هم بودجه‌نك یکوننی آرتدیرمیه‌لم . همده طشره‌ده بولنان مأمورینی ترفیه ایده‌جك صورتده معامله ایده‌لم . بونی رجا ایدرم .

ناظر محمود اسعد افندی — طشره دفتر خاقانی مأمورلرینك معاشی آز اولدیغنی بنده تصدیق ایدرم ، انشاالله بودجه مساعد اولدقجه تزییده چالیشه‌جغز . لکن درسعادت مأمورلری حقنده ایکی جهت یاکلش بیان اولندی : بریسی معاشلرینك زیاده اولدیغی ، دیکری‌ده ایشلرینك آز اولدیغی شمدی بوکون موجود اولان مأمورلرك قسم اعظمی اون غروش ، آلتمش غروش معاشله اداره اولنیورلردی وبوصورتله ارباب مصالحدن پاره آلیرلردی . بونك اوکنی آلمق ایچون معاشلرینی تزیید ایتمك لازم کلیر . استانبولده بولنان مأمورلرك کوردکلری ایش هپ طشره ایشلریدر . بر تحریرات کاتبی ایکی کاغد تسویدیله مشغول اولور بیوریورلر . حال بوکه ایستاتستیقلره مراجعت اولنورسه کوریله‌جکدرکه دفتر خاقانی مکتوبی قلمنده سنه‌ده اون ایکی بیك ایش چیقار . بونك تبییض وتسویدنی یاپان بردفعه بش اون کاتبدن عبارتدر ، اکر بر کاتب ایکی تذکره یازمقله ایش بیته‌جك اولورسه کریسنی کیم کوره‌جکدر . سنه‌ده طشره‌ده یدییوز ، سکز یوز بیك انتقال معاملاتی اجرا اولنور . انلر بورایه کلیر . کاتبه‌سنك قیدی ، تدقیقاتی بوراده‌کی مأمورلر واسطه‌سیله اجرا اولنور . شمدی تدقیق ایتدیکمز زمان کوره‌جکزکه بونلره ویریله‌جك معاشلرده چوق دکلدر . یعنی طشره‌یه ویریلان معاشاتك آز اولدیغنی تصدیق ایدرم . لکن استانبوله ویریلان معاشاتك چوق وایشلرینك آز اولمسی طوغری دکلدر . ایستاتستیق بونی کوستریور .

عمر فوزی افندی — طشره‌ده‌کی ایشلری بورایه ویرسونلر . ولایاته تقسیم ایتسونلر . ولایاتدن کلان ایشلر تکرار بوراده باقلمسون . اولدیغی یرده یاپلسون .

محمود اسعد افندی — عرض ایده‌یم . بالجمله ممالك عثمانیه‌ده‌کی اراضینك معاملات تصرفیه‌سنك توحیدی لازممیدر ، دکلمیدر ؟ اکر لازم ایسه مرکزده اجتماع ایدر .

عمر فوزی افندی — دفترلری بورایه

کتیروب حفظ ایتملیسکز .

محمود اسعد افندی — عرض ایده‌جکم . شمدی‌یه قدر ایکی درلو طاپو ویریلیردی . بریسی طغرالی طاپودر . بنده‌کز بونلری توصیه ایتدم بوندن طولایی ٥٠٠ بیك غروش کله‌جك سنه‌دن اعتباراً تصرف اجرا اولنه‌حقدر .

عمر فوزی افندی — تشکر اولنور ذاتاً ذات عالیکزدن بز بونی بکلیورز .

ناظر — فقط بونلرهم وقته هم مصرفه محتاجدر .

امراه افندی — انجمن نامنه بر ایکی سوز سویلیه‌جکم . شمدی افندم دفتر خاقانی بودجه‌سنك بالاده‌کی خلاصه‌سنه دقت بیوریله‌جق اولورسه کوریلورکه افندم تشکیلات جدیده‌مزده ادارهٔ مرکزیه معاشاتی ایچون درت ملیون غروشی اوچ ملیونه تنزیل ایتمشز . دیمك که انجمن مرکزده بر ملیونه قریب بر تصرف اجرا ایتمش ولایاته کلنجه یدی ملیون اوچیوز طقسان ایکی بیك کسور ویرلدیکی حالده بونی‌ده بش یوز بیك غروش قدر تصرف ایتمشز . ایشته افندم باقکز بوسفر بزه حکومتك تودیع ایتدیکنه باقکز حکومت اجرائیه بزدن شو مصرفی ایستیور . ارتق بوده چوقدر دیه‌میز . برده اکر طشره مأمورلرینه ضمیاته باشلارسه‌کز ، بو بش اون مأمور دکل یکونی نه‌یه بالغ اولور بلیرمیسکز ؟

(مرکزدن نه‌یه کسلمامش صدالری)

امراه افندی — مرکزدن کسمشز باقسه‌کزا خلاصه‌یه افندم سنهٔ سابق کسلمش دکل نیچون بویله یاپیورسکز افندم . حکومت بو مصرفله اداره‌سنك قابل اولدیغنی آکلامش . (کورلتی) . اوحالده تکمیل دوائر حکومتك الك کوچك تفرعاتنه قدر تدقیق ایتمك ایجاب ایدر . حکومت بزه ادارهٔ مصلحت ایچون بوقدر مصرف تکلیف ایتمش . بزده مرکزدن هر دائره‌ده اولدیغی کبی تنزیلات اجرا ایتدك . اکر طشره‌یه ضم ایتمك لازم کلیرسه بوضم اوفاق برشیده قالمز . چونکه بر ولایته برمأموره ضم ایدیله‌جك دکل تکمیل مأمورلره وبونك ضمی ایچون طشره‌لرجه دفترخاقانیلرجه لازم کلان اجراآت یاپلملی آندن صکره بونی یاپملی . سنهٔ آتیه ایچون ضم ایدیلور .

طلعت بك (انقره) — یوز غروش معاشله برکاتب نصل تأمین معیشت ایدر ؟ پینری شیشه‌نك ایچنه قویملی ایمکله طیشندن یملی .

امراه افندی — سز بو سنه هپسنه ضم ایتمك ایسترسه‌کز اولمز افندم .

ناظر — علی جنانی افندی‌یه جواب اوله‌رق عرض ایده‌یم‌که . بو مفتشلر معاشیدر . چونکه دوائرده مفتشلره لزوم یوق دیدیلر . موسیو لوزان بونده اصرار ایلدی . دیکر مأمورینك معاشنی قطع ایتمدك . تزییده‌ده مساعده ایدلمدی . بز درسعادت معاشاتنی تنقیص ایتدك . طشره معاشاتنی تزیید ایتمدك اکر امر ایدرسه‌کز ایده‌لم . پك اعلا شمدی مفرداتنی تدقیق ایتدیکمز زمان تنقیص وتزیید اولنور .

طلعت بك (ادرنه) — اولدن یوز غروش معاش یوقدی .

ناظر — بن سزه اون غروش کوسترەیم .

احمد ماهر افندی — ناظر افندی حضرتلرینك معلومی اولدیغی اوزره طشره محاکم حقوقیه‌سنی اشغال ایدن الك زیاده مسائل مختلف فیها قیود خاقانی‌یه تعلق ایدن مسئله‌لردر .

ناظر — طوغریدر .

احمد ماهر افندی — قیود خاقانی‌یه تعلق ایدن مسئله‌لر او قدر مشوش دفتر خاقانی معاملاتی قدر مذبذب هیچ بر معامله یوقدر اول امرده طشره‌نك دفتر خاقانی مأموریتلری تشکیل اولنملی تأسیس اولنملی ، اصلاح ایدلملی . اندنصکره هر مأموره هر کاتبه تعیشنی تأمین ایده‌جك صورتده معاش ویرملی . او مناقشه‌یی او زمان یاپملی . بوکون ویرلمش اولان دفترخاقانی موازنه‌سنی قبول ایتمکدن بشقه چاره یوقدر .

رئیس — اه راضی اولسون .

حافظ ابراهیم افندی — بودجه مذاکره‌سی اثناسنده هیئت محترمه‌ده بر سماحت کوریورم . فقط بن کندی حصه‌مه شخصمه اوله‌رق سویلیورم . بن موکللرمه قارشی صوك درجه یالان سویلیورم . زیرا بن کلیرکن کویلیلره دیدم که باقك کویلیلر دور استبداد سزك پاره‌لرکزی بغیر حق یره بیهوده صرف ایتدی . انشاالله اورایه کیده‌جکز . آلنکزك تریله قازاندیغکزی بیت الماله ویره‌جکز . محلنه صرف ایده‌جکز . سزك بو ضعیف اولان حیوانلری اصلاح ایده‌جکز . آناطولینك اوکنیش یرلرنده شهرلری تطهیر ایده‌جکز . سزه هر درلو معاونتی یاپه‌جغز . سفالتدن قورتاره‌جغز .

اسماعیل پاشا — آفرین خواجه انی قاندیره‌بیلمشسك .

ابراهیم افندی — هیئت عمومیه‌ده اویله بر سماحت کوریورمکه دور سابقده ١٥٠٠ غروش معاش آلان آتی صرافلره قیردیره‌رق اون لیرا النه کیرردی . معاشلره ضم ایتدك . آلتی یوز غروش بر ملازم ثانی معاشی یاپدق . یوز غروشه چالیشان بر پولیسه درت یوز غروش ویردك . بومسائلدن آلتی ملیون لیرا بورج براقیورز . واردات عمومیه اسلافك یاپمش اولدیغی فنالق یوزندن سکز ملیون ضرر چکیورز . اوچ ملیون لیرا یالکز بو هیئتك سماحتندن طولایی احفادیمزه ترك ایتدك . بر ملتکه واردات عمومیه‌سنك نصفنی عسکره ویررسه برملتکه واردات عمومیه‌سنك ثلثی استقراضه مجبور اولورسه بر ملتکه نافعه ایچون ، معارف ایچون هیچ بر پاره صرف ایتمزسه اوملتك استقبالندن قطعیاً امیدی اولمسون . رجا ایدرز انجمنمز تدقیق ایتمش ناظرده دیورکه شمدیلك طشره‌ده تشکیلات یاپیله‌میه‌جقدر . آرتق اسکی مأمورلره یکی معاش ویرمکله قطعیاً اصلاح ایده‌میز . آنلر اصلاح اولسونلر ، تشکیلات یاپلسون ملتك وقتی اولدقجه آنلرك استقبالی تأمین اولنور . آچ قالمزلر فقط بوسنه بوسماحتله مالیه ناظری نشرین اولده استقراض ایده‌مزسه هپسی آچ قاله‌جقدر . دور سابقده اولدیغی کبی برقسمی معاش آلسون دیکر قسمی آلمسون اوله‌میه‌جقدر . بوسنه اویله بر طاقم آدملره اویله بول بول پاره ویریورزکه صکره کسمك ایچون مشکلاته اوغرایه‌جغز . بوکون خزینه بوپاره‌یی ویرمکه تحمل ایده‌میه‌جکدر . بوکون اناطولیده قحط وغلا باشلادی . یارین تلغرافلر کله‌جك خبر ویره‌جك . برطرفدن تحصیلات ایچون

یاپدیغمز نظامنامه موجبنجه اوچ آی یاپدقدن صکره توتی تدقیق ایده‌میه‌جکز. براز بونلری دوشونه‌لم. بویله بول بول سماحتله ملتك پاره‌سنی صرف ایتمیه‌لم. یکیدن یکی‌یه تشکیلات یاپمیه‌لم (طوغری صدالری).

امراه افندی — ماده ماده مذاکره‌سنه کچه‌لم رئیس بك افندی حضرتلری!

ناظر — اراضی مسئله‌سنك طشره‌لرده مشوش برحالده اولمسی ماضینك سیئاتندندر. بن شخصمی تبرئه ایچون سویلیورم. بوده ایکی جهتدندر. بریسی ۱۳۲۳ سنه‌سی اواسطنه قدر طشره‌ده‌کی مأمورلر موظف دکلدی، بالطبع عائدات الیرلردی، عائداتی تزیید ایتمك ایچون تشبث ایدرلردی. شو کوردیککز معاش ایکی سنه اول تقدیر ایدلمشدر. بالطبع ایکی سنه دنبری اصول تبدل ایتمشدر. حالا احوال تبدل ایتمشدر. ایکنجیسی قانونك نواقصندن نشأت ایدیوردی. بز بونك ایچونده اموال غیر منقوله نظامنامه‌سنی تلمه آلدق. شورای دولته کوندردك. فقط سزه ایصال ایده‌مدیلر.

رضا پاشا — افکار عمومیه‌یی تنویر ایده‌جکم واثبات ایده‌جکم که حال حاضرده بودجه‌ده موجود پاره‌نك نصفی ایله دفترخانه پك اعلا اداره اولنه‌بیلور (کورلتی) رفقای کرام حضراتی! شمدی‌یه قدر بودجه مذاکره‌سی اوزرینه جریان ایدن مذاکرات نقطهٔ نظرندن بوسنه‌لك قبول ایده‌لم کله‌جك سنه‌یه، شمدی‌یه قدر هپ بویله یاپیلردی. تعدیلات اولمدی. دفترخاقانی معاملاتنه کلنجه‌یه بوقطعیاً نصف درجه مصرفله اداره اولنه‌جغنی سزه اثبات ایده‌جکم اوزویاده بومعامله عمومیتله مقاولات محررلرینه تحول برشیدر. شمدیکی حالده دفعهٔ بومعامله‌یی بوقالبه افراغ ایتمك ایچون طبیعی بو اولورمی اولمزمی؟ دیه‌رك بر شبهه عارض اولدیغندن بونك دوشونه‌سنی کله‌جك سنه‌یه براقق اوزره شمدی حال حاضر نقطهٔ نظرندن بونی نصف مصارفله اداره ایدیله‌جکنه قناعت حاصل ایتمك ایچون بر طاقم مطالعات سرد ایده‌جکم. دور مشروطیتده حکومت مشروطه‌لرده معلوم احسانکزکه توسیع مأذونیت

قاعده‌سنه رعایت اولندیغی حالده نیچون بو قاعده‌یه رعایت ایتمیه‌لم باقك شمدی دفتر خاقانی معاملاتنده نه ایچون بو قاعده‌یه رعایت اولنمیور کرك طشره مأمورلرینه وکرك نظارتنه اوچ میلیون غروش فضله ویرمکه مجبور ایدن اسباب نه‌در، طشره‌ده بر آدم یرینی آلوب صاته‌جق. اوچ دانه قوچان طولار. بری صاحبنه ویریلور. دیکری نظارته کوندریلور. نظارته کلن علم وخبرله یکیدن بوراده بر طاقم علم وخبرلر ایچون کاتبلر استخدام ایدرك انك عینی‌ده بر طاپو طولدیرر. محلنه کوندریلور. بوندن بویله طوغریجه طاپو سنداتی محلنه یازلملیدر.

رئیس — رضا پاشا سزه کوتوری ویره‌لم باقکز.

اسماعیل پاشا — افندیلر کله‌جك سنه رضا پاشایی دفتر خاقانی نظارتنه انتخاب ایدلم.

رئیس — ماده‌لره کچه‌لم. (مفید بك برنجی ماده‌یی اوقودی)

عمر فوزی افندی — دفتر خاقانی نظارتی طوغریدن طوغری‌یه مجلسه قارشی مسئول اولمدیغندن، هیئت وکلایه داخل اولمدیغندن امراه افندی حاضر اولدقلری حالده پوسته وتلغراف مدیریتی، امنیت عمومیه مدیریتی کبی مدیریته تحویلنه موازنه وتشکیلات انجمنی برلکده قرار ویرمشدی: معاش ایچون برشی دیه‌میز. قومیسیونك قراری بویله‌در. صکره‌دن موازنه انجمنی دیمش. معاونلکده لغوینه قرار ویرمشدی. اوچنجیسی شرع مأموری. رفقامزدن بر چوغی بونی طانیور. اختیار منزول بر آدمدر. یانده‌کی بیك غروشلق بر کاتب وظیفه‌سنی کوریوردی. شمدی موازنه انجمنی کندیلکندن تکرار قبول ایتمش. آیریجه (۳۰۰۰) غروشله شرع مأمورینه حاجت یوقدر. موازنه انجمنی کندیلکندن فصل یاپیور. اکلامیورم، رفقای کرام دوشونسونلر.

رئیس — عمر فوزی افندینك شو اوچ تکلیفنی رأیه قویورم.

علی جنانی بك — عمر فوزی افندی سویلدیلر. قارشومزده مسئول بر ذات

کوره‌میورم. مالیه نظارتنك معیتنه ویرملیدر. مدیریته تحویل اولندیغی کبی اون بیك غروش فضله‌در. دیکر مدیرلر وارکه بوندن مهمدر. انلره بوندن نقصان ویرلدی. رسومات، امنیت عمومیه مدیریتلری کبی:

عبدالحمید زهراوی افندی — بن ده اشتراك ایدرم.

آرتاس افندی — عمر فوزی افندی شرع مأمورینه بیك غروش معاش تخصیصنی تکلیف ایدیورلر. شرع مأمورینك حل ایده‌جکی دعوالر نه‌در؟ شرع مأموری یالکز استانبولده وار. اکر لزومی اولسه‌یدی طشره‌لرده‌ده اوله‌جقدی: بو شرع مأمورینك وظیفه‌سی حق وراثتی درجهٔ وراثتی قید وتعیین ایتمکدر: مادامکه محکمهٔ شرعیه الده مضبطه‌سی اوله‌جق رجا ایدرم بوکا لزوم وارمیدر؟ شرع مأمورینك بشقه وظیفه‌سی یوقدر. بو مأموریتك لغوی رأینده‌یم.

اسماعیل بك — بنده‌کز آرتاس افندینك مطالعه‌سنی بیان ایده‌جکدم، ذاتاً دفتر خاقانی معاملاتی مشروطیته استناد ایتمك ایچون محاکم شرعیه‌ده وثائقه، حجتلرله اثبات ایدلمکده‌در. شرع مأمورینك بو خصوصده حق تقدیری یوقدر. عادتا اومسائلی کوزدن کچیرمکدن عبارت قالور، بناءً علیه بونك محقق لغوینی طلب ایدرم.

احمد ماهر افندی — شرع مأمورلرینك لزومسزلغی یعنی طشره‌ده شرع مأموری اولمدیغندن طولاییدر دیور.

آرتاس افندی — بونی دلیل اوله‌رق کوستریلیور. اوت طشره‌ده معاملات انتقالیه وفراغیه حاکملرك ریاستی آلتنده اجرا ایدیلور. اوراده حاکملر عادتا شرع مأمورلنی وظیفه‌سنی اجرا ایدر. استانبولده طوغریدن طوغری‌یه معاملات فراغیه وانتقالیه دفترخاقانی‌ده اجرا اولنور. شرع مأمورلغنك لزومی درکاردر. خصوصیله عمر فوزی افندینك دیدیکی کبی واقعا سرکاتب خیرالدین افندی مرحومك اقتدارسزلغندن ناشی اوراده اقتداری بیك غروش درجه‌سنده بر مأمورك ایفای وظیفه‌یه لزومی اولمدیغنی تحقق ایده‌مز. دکرلی، نقیه، اصوله آشنا بر مأمورك اوراده وجودی اقتضا ایدر. بویله بر مأمورك اوراده ایفای وظیفه

ایتمسندن طولایی اومأموریتك لغوی لازم کلمز.

عمر لطفی افندی (بوردور) — افندم بنده‌کز خواجه احمد ماهر افندینك فکرینه اشتراك ایدرم: شرع مأمورلرینك وظیفه‌سی غایت اهمیتلیدر. دیورلرکه طشره‌ده سندات خاقانی شرع مأمورلری یوق ایکن وظیفه‌سی نصل ایفا اولنیور. بیلورسکز نواب شرعك احوالی. هپسنك وظیفه‌سی، درجه‌سی، سویه‌سی بر دکلدر. اوراده کرك اراضی حقنده — هایدی اراضی تولایدر دیه‌لم — لکن املاك حقنده هیچ اولمزسه سنوی هر بر قضاده یوز، ایکیوز، بشیوز، بلکه ولایتده بیکلرجه تقسیم پوصله‌سی ویریلور. بونلر مناصفه‌یی اییبیلمکه متوقفدر: بیلیرسکز که فن فرائضده مناصفه قسمی کبی زور بر جهت یوقدر. حتی بو بابده فرائضده اظهار عجز ایدنلر وارسه بشقه یرده دکلدر. مناصفه قسمنده‌در. بوکون اوچ بطن مناصفه‌یی یاپاجق ایچنده پك آز بولنور. حقیقةً بعضاً اولورکه اون بش، یکرمی بطن قدر مناصفه بولنور. تقسیم وراثت پوصله‌سنك ایچنه اعلام ایچنده آیریجه یازلمق ایجاب ایدر. بونلر محلنده ویرلدیکی کبی طوغریدن طوغری‌یه دائره‌ده سندات خاقانی مأموریتلرینه حواله اولنور. چوق کره بنده‌کز کوردم سلفلرینك زماننده ویرلمش تقسیم وراثت پوصله‌سی نظارتدن چویرلمش آیریجه نزم بولندیغمز قضالره حواله اولنیوردی. یکیدن تقسیم معامله‌سی یاپیلوردی، کوندریلوردی، شرع مأمورینك اهمیتی ظن ایدرسه‌م مفتیلرده بلمیور، حتی اوچ بیك غروش‌ده آزدر، بونلرك وظیفه‌لری بنده‌کزه قالورسه مرکز نیابتلرندن اهمیتلیدر.

خالد برازی افندی — افندم دفترخاقانی نظارتنك اهمیتنه اعتراض ایدیورلر. بنده‌کزك اعتراضمجه دفترخاقانی نظارتی دیکر نظارتلردن زیاده حائز اهمیتدر. نافعه ناظری، اوزمان ناظری مجلس وکلایه داخل اولمسندن بو اهمیتی کسب ایتمش ایسه نافعه نظارتی انجق سلیم ملحمه پاشا سایه‌سنده مجلس وکلایه داخل اولمشدر. دیکر نظارتلر سیاسةً قومیت مناسبتیله مجلس وکلایه داخل اولمشدر. دفتر خاقانی نظارتی اعتقادمجه دها زیاده حائز اهمیتدر.

دولت عثمانیه‌نك ملکی اساساً دفترخاقانی نظارتنه مرجعدر. ناظرك معاشنه کلنجه بنده‌کزك اعتقادمجه اون ایکی بیك غروش ویا معاونك اولجه ۷۵۰۰ غروش آلمش ایکن ۴۰۰۰ غروشه تنزیل اولنمش. بوده قاعدهٔ مساواته موافق دکلدر. چونکه نافعه ناظرینك معاونی ۷۵۰۰ غروش آلیور. بوایسه ۶۰۰۰ دن دها زیاده اولمسی لازمدر.

طلعت بك (انقره) — شرع مأمورینك لزومی یوقدر دیه‌میه‌جکز. هرحالده شرع مأموری لازمدر. حقیقةً طشره‌لرده هله قضالرده حاکملر مفتیلر یاخود باش کاتبلر بو وظیفه‌یی کوریورلر. استانبولده اویله دکلدر. بیکلرجه وظیفه وارکه هرحالده انلرك فرائضه توفیقاً رؤیت ایدلمسی لازمدر، شمدی بونك ایچون برچاره وار افندم. فتوا اوطه‌سی وار. اوراده اون ایکی مسوده وار. اون ایکی بیك غروش معاش آلیورلر. اون ایکی مسودك وظیفه‌سی اون بر مسوده کوزیله بیلورسه فتواخانه مأمورلری شرع مأمورلغی وظیفه‌سنی ایفایه‌لك لایق اولان ذاتلردن اولسه کرکدر. انلردن بر دانه‌سنی بوراده استخدام ایتمك شرطیله بو مسئله حل اولنور ظن ایدرم. ناظر جهتنه کلنجه: نظارت یاخود مدیریت هرنه ایسه فقط دفتر خاقانی بوکون امنیت عمومیه مدیریتی کبی دکلدر. بتون ممالك عثمانیه‌نك حقوق تصرفیه‌سنی تأمین ایتمکله مکلف اولان بر نظارت اسکله قیاس ایدیله‌مز. بوراده غایت مقتدر بر ذات بولنمسی لازم کلیر. یدی بیك غروشه‌ده اویله مقتدر ذات بولنه‌مز. بو نظارت اوقاف نظارتندن دها اهمیتسز تلقی اولنمسون. نه‌وقت اوقاف نظارتی مدیریته تحویل اولنورسه اووقت اوده اویله اولور. هرحالده یکدیکرندن فرقلی کورلمملی.

ماماپولو افندی — بنده‌کزده شرع مأمورلغی حقنده سویلیه‌جکم. بنده‌کزجه بو شرع مأمورینك وجودی الزمدر. چونکه درسعادت ایچون لزومی اولان بر مأموریتدر. بونك عدم لزومندن بحث ایتمك درسعادتده جریان ایتمکده اولان معاملاتی لایقیله بیلمه‌مکدن ایلری کلیور. درسعادتجه بر انتقال معامله‌سی اجرا ایدیله‌جکی

زمان ابتدا مختار طرفندن بر علم وخبر آلنوب طبیعی او تقسیماتی بیلمز و بر تقسیم وراثت پوصله‌سی المق قاعده‌سی‌ده یوقدر. انك اوزرینه معامله جریان ایدر، دفترخانه‌یه قدر واصل اولنجه اووقت اوراده شرع مأموری تقسیماتی اجرا ایدر. شمدی شرع مأموری اوتقسیماتی اجرا ایتمدیکی صورتده نه‌یاپلق اقتضا ایدر؟ بر محکمهٔ شرعیه‌یه مراجعت ایدوب وراثت حجتی المق لازم کلیرکه بواهالی ایچون غایت اوزوندر. وهم مصرفلی برشیدر. بر وراثت حجتی المق ایچون برقاچ یوز غروش پاره ویرمك اقتضا ایدر. ترکه اجرا اولنه‌جق، فلان ایدیله‌جك برچوق مصرفه متوقف. بناءً علیه بو تقسیماتی اجرا ایده‌جك شرع مأموریدر. همده بیان بیورلدیغی وجهله یالکز درسعادتك تقسیماتی اجرا ایده‌جك دکلدر. طشره‌نك انتقالاتی نجی تدقیق ایده‌جك بومأموردر.

بیان بیوردقلری کبی طشره‌ده معاملات، تقسیمات یاکلش یاپلش اولور. بوراده کلدیکنده اویا کلشلق بیلدیریلیر، اعاده وتصحیح ایتدیریلور. بناءً علیه درسعادتده شرع مأمورینك وجودی الزمدر.

اسماعیل بك (کوملجنه) — افندم بوشرع مأمورلری حقنده‌کی مسئله یاکلش اکلاشیلیور. اولا دفتر خاقانی اداره‌لرینك تقسیم اراضی واملاك مسائلنده‌کی وضعیاتی محکمهٔ شرعیه‌نك حجتلریله تعین ایدر. واویله اولمق لازم کلیر. زیرا دفتر خاقانی اداره‌سنه مراجعت ایدن بر شخص بهمه‌حال حصص شایعهٔ شرعیه‌یی آیرمق ایچون، تعیین ایتمك ایچون محکمهٔ شرعیه‌دن بر وراثت اعلامی ابرازینه مجبور اولمالیدر. فقط نه‌یولده مجبور اولمالیدر؟ سز شمدی شکایت ایدیورسکز؟ کرك خرجك فضلالغندن، کرك مشکلاتندن بحث ایدیورسکز. بز بو لزومی تصدیق ایتمکله برابر اهالی‌یه صعوبت ویرن دیکر جهتی ترجیح ایدرز. مع مافیه بونك لزومی تصدیق ایدرز. عکس تقدیرده بر وراثتك اجرا اوله‌جق تقسیماتی محله مدارلرینك الینه تسلیم ایتمش اولورز ویاخودده طوغریدن طوغری‌یه شرعاً، حقوقاً علاقه‌دار اولمیان بشقه بر مأمورك یدینه تودیع ایتمش اولورزکه بونده‌کی یاکلشلق

آشکاردر . شو حالده طشره‌ده فراغ وانتقال انجمنلرینك محاکم شرعیه‌دن ویریلان حجت شرعیه موجبنجه اراضی واملاك تقسیماتی اجرا ایتدیکی کبی بورادەده عینی طرزده مأمورین عائده‌سی وراثته بناءً تقسیم معامله‌سنی اجرا ایدر . بر محکمهٔ شرعیه‌دن ویریلان بر حجت شرعیه‌نك ، وثیقهٔ شرعیه‌نك آیریجه بر شرع مأموری طرفندن تدقیق ویا تنقیدی نصل جائز اولورکه او وثیقه علیهنده بر مراجعت اولنمق لازم کلیرسه انك آیریجه مرجع قانونیسی واردر . دیمك ایسترم که طرق قانونیه‌جه بو هر حالده فضله‌در . هیچ بر وظیفه‌سی یوقدر . اولدن قولایلق اولسون ایچون دها طوغریسی استانبولده فراغ وانتقال معاملاتنده‌کی سوء استعمالاتی اجرا ایدن بر سبب که طوغریدن طوغری‌یه محله مختارلری طرفندن ویریلان علم وخبرلر ایله بر مأمور طرفندن بیك درلو مشکلات ایله معامله یاپیلمسی یوزندن اهالی پك چوق متضرر اولدی . ایشته بوکا بناءً بو مأموریتك وظیفه‌سی مجرد وراثتی تعیین ایتمك ایچوندر . حال بوکه محکمهٔ شرعیه وراثتی تعیین ایدر . و مأمور انکله مجبور اولورسه نه سوء استعمال اولور نه‌ده قنالق اولور . مسئله‌ده بر طرف اولور . بناءً علیه ایی دوشونکز بونك هیچ لزومی یوقدر .

نجیب دراغه بك — بنده‌کزده اسماعیل بکك ذکرینه اشتراك ایدیورم .

مصطفی ذکی افندی (بولی) — نظارتك مدیریته تحویلی مسئله‌سی هیچ بر وقت مناسب اوله‌ماز . ایکنجی بویله بر معاملاتده شرع مأمورینك بولنمسی هیچ بر محذوری داعی دکلدر . استانبول معاملاتی طشره‌ده تقریر معامله‌سی حکومتده اجرا اولنور . بورادە ایسه تقریری دفتر خاقانی نظارتی آلیور . بن دفتر خاقانی معاملاتی ایچنده بولندم . انکچون شرع مأمورینك بولنمسی لازمدر .

محمود ماهر افندی — دفتر خاقانی نظارتی حکومتك بر رکن اعظمی عد اولنه‌بیلور . چونکه مملکتك موجودیتی دفتر خاقانینك وجودیله قائمدر . بناءً علیه نظارتك مدیریته تحویلی مسئله‌سنی بنده‌کز قبول ایده‌مم . شرع مأمورینه کلنجه دفتر خاقانیجه یاپیله‌جق معامله‌لرده مسقفات وقفیه وار ، مستغلات وقفیه وار . اراضیٔ امیریه وار . مأمورینك اذنیله اذنسز اشجار غرس ایدلمش ، ابنیه یاپلمش اراضی وار . بونلرك کافه‌سنده‌کی احکام شرعیه بشقه بشقه‌در . وکذلك املاك صرفه وار . بونلرك کرك فراغنده کرك تقدیرنده وحال صحتده اولمق وار . بونلرك کافه‌سنك احکامی بشقه بشقه‌در . بونلری تدقیق وتمییز ایتمك ایچون هر حالده برشرع مأمورینك وجودی لازمدر . سند خاقانی املاك صرفه‌دن حصهٔ شایعه وفاءً ترهین ایدیلور . رهن ایدلدیکنه دائر دفتر خاقانی سند ویریور . املاك صرفه‌ده حصهٔ شایعه‌نك ترهین ایدلمسی جائز دکلدر . بو نه‌دن ؟ شرع مأمورینك اقتدارسزلغندن وکذلك هر درلو معامله اولیور . تسلیم وتسلم معامله‌سی اجرا اولنمیور . حالبوکه رهنك مرتهنه تسلیمی‌ده شرطدر بونلری تدقیق وتمییز ایتمك ایچون مقتدر ، اهلیتلی برشرع مأمورینه لزوم واردر . بونلر فراغ ، انتقال معامله‌سنده بولنماز . معامله اراضی‌یه عائد ایسه اراضینك صورت تقسیمی دفتر خاقانی مأمورلرنجه معلومدر . شاید بونلر خلاف شرع بر معامله یاپارلرسه فتوا خانهٔ عالیده مسود افندیلر وار . انلر بونی تدقیق ایدرلر . اصول وراثت وجهله اثبات اولنمدقجه صحیح اوله‌ماز .

ناظر — افندم نظارت حقنده بعض شیلر سویلنیور . کرچه شخص عاجزانه‌مه تعلق ایدرسه‌ده ضرری یوق فقط محکمه قاضی‌یه ملك اولماز . آنکچون بن بیطرف اوله‌رق سویلیه‌بیلورم . چونکه بوکون بورادە بولنسه‌م یارین بشقه یرده بولنه‌بیلورم . آنکچون نم شخصمه تعلق یوقدر .

دفتر خاقانی نظارتی یالکز مال جهتی ایله مالیه‌یه مناسبتی اولوب حقوق تصرفیه جهتندن طولایی مناسبتی اولمدیغی ایچون مال جهتی کما کان مالیه نظارتنه مربوط اولمق اوزره حقوق تصرفیه جهتك مستقل اولمسنه قرار ویرلمش وبو وجه ایله اراده استحصال اولنه‌رق مجلس عالی‌یه تفهیم ایدلمشدی . کرچه دینه‌بیلورکه مجلس ملی ایستدیکنی یاپار . فقط دلیللری موافقمی‌در دکلمی‌در انی دوشونمك ایجاب ایدر . معلوم عالیکزدرکه اراضینك املاکك فوق العاده اهمیتی واردر . شمدی بزده اراضی اعتباری یوق . اولمدیغنك سببی‌ده نه‌در ؟ زیرا تصرفاتده انتقالاتده بر چوق یولسز معاملات اجرا اولنیور . تصرفده امنیت یوقدر . بونی امین بر حاله ارجاع ایتمك لازمدر . اکر بوکون اراضی تصرفی املاك غیر منقوله تصرفی امین بر حاله ارجاع ایدیلورسه حتی منقولات صره‌سنه ارجاع ایدیلورسه منقول بر سرمایه کبی تصرف ایدیلورسه بویله امین بر یوله بولنورسه مملکتمزك اعتباری پك چوق تزاید ایده‌جکدر . بویله مهم برشیئی مالیه نظارتنه . . . بن مناسب کورمیورم . اما دینه‌جکدر که بویله غیر مسئول بر ناظره قارشی کیمی مسئول طوته‌جقسکز . بو صدارته مربوطدر . صدارت اکر نظارتك معامله‌سنی تنسیب وقبول ایدرسه مسئولیتی درعهده ایتمش دیمکدر . صدر اعظمی مسئول طوتارسکز . اکر تصویب ایتمزسه او معامله‌یی اجرا ایدن ناظری تأدیب ایدر عزل ایدر مسئله حل اولنور . انك ایچون بونده تردد ایده‌جك برشی یوقدر . بنده‌کز ظن ایدیورم‌که اراضی مسئله‌سنه فوق العاده اهمیت ویرمك لازم کله‌جك . اکر اوراده بولنان آدم اجراآته مقتدر دکلسه مقتدر بر آدم کتیرملیسکز .

بدری بك — ایش اوزادی بیهوده وقت کچیریورز .

ناظر — (دوام ایله) شمدی نظارت حقنده‌کی مطالعه‌م معاونلك لزومسزدر دینیلور حالبوکه هرکون ایکی اوچ یوز کشی مراجعت ایدیورلر . اونلره بر مرجع ایستر . واقعا بر ناظر واردر . فقط ناظر بوقدر مفردات امور ایله مشغول بولنورسه کلیاته باقمغه وقت بوله‌مز . بن بیلدیکمی سویلیه‌یم . سز ملتك وکیللریسکز ، بن سزه ملتك ایشنی سویلیورم . دوشونك اکا کوره محاکمه ایدیکز . بنم بر فضله بیلدیکم واردر سویلمکه مجبورم . وجداناً وظیفه‌می ایفا ایدیورم . بر انجمن وار او انجمنه بش بیك التی بیك ایش کلیور . او انجمنك فوق العاده اهمیتی وار . معاون انجمنده ریاست ایدیور . اکر معاون اولمیه‌جق اولورسه

معامله برچوق مشکلاتی موجب اولور . شکایاتی بادی اولور ، اونك ایچون معاونه احتیاج واردر . صکره کله‌لم شرع مأمورینه . شرع مأمورینك وظیفه‌سی مهم اولدیغی واویله بر مأموریته لزوم اولدیغی هیئت جلیله تصدیق ایدیور یالکز نه‌دیور اکر بویله بر معامله‌یه لزوم کوریلورسه محکمهٔ شرعیه‌یه کیتسونلر فتواخانه‌یه کیتسونلر بر حجت ویا بر اعلام آلسونلر دینیور ، بر تقسیم حجتی کتیرسونلر اجرا اولنسون دینیور حالبوکه بو معاملاتی اشکال وتصعیب ایدر حالبوکه بوکون بز بر معامله‌یی اوتوز بش قرق دقیقه‌ده اجرا ایدیورز دفترخانه‌نك قپوسنه بر معامله کیردیمی اك نهایت قرق بش دقیقه‌ده چیقیور اولی بو ، نه بر هفته‌ده نه ایکی آیده چیقاردی . بحمدالله‌تعالی بن بو درجه‌یه کتیردم سز ارباب مصالحی فتواخانه‌یه کوندرمکه مجبور ایدرسه‌کز اون بش کونده چیقار ملتك بوقدر مهم بر ایش ایچون اوچ بیك غروش ویرمك چوقمیدر . دمین بیوردیلر که اولکی شرع مأموری برچوق مدت خسته اولدی ینه ایش کورلدی بنده‌کز سزی تأمین ایدرم‌که هرهانکی ناظر کلزسه‌ده ایش قالمز . او مدت ظرفنده ایشلر غیر منتظم جریان ایدر . ماهر افندی برادرمز ایضاحات ویردی ، بو یالکز تقسیم سنداتنه منحصر دکلدر . بالجمله تصرفات حقوق تصرفیه‌یی تعیین ایتمك لازم کلیر بو آنجق شرع مأمورینك حاضر وناظر بولنمسنه متوقفدر بویله هر مسئله‌ده طرفینی بز فتواخانه‌یه کوندره‌رسه‌ك اولمز بز معاملاتی تقلیل ایتمك قیصه کسمك ایستیورز شمدی اوزون یوللی چیقاره‌لم طوپی ویره‌جکمز اوچ بیك غروشلق بر معاشدر حتی بنده‌کز فضله اوله‌رق برشی عرض ایده‌جکم بو شرع مأمورینك وثیقه برکاتبی واردی شمدی او کاتب کورلمیور میدانده . ایکنجی صنفدن برکاتب تعیینی رجا ایده‌جکم لزوم کوریورز افندم .

رئیس — رجا ایدرم قبول ایدیکزده بونی کچه‌لم (قبول صدالری) دردنجی بشنجی وسائر ماده‌لر حقنده برسویلیه‌جککز وارمی ؟

(کورولتولر)

بو نظارت محمود اسعد افندی کبی بر مقتدر ذاتك النده بولنیور . براقکز انلرك زماننده ایسته‌دیککزدن دها اعلا اولور بشقه بر مطالعه‌کز وارمی ؟ اوحالده فصلی رأیه قویورم . قبول ایدیورمیسکز (قبول) قبول اولندی مصارف عمومیه حقنده بر سوزیکز وارمی

عمر فوزی افندی — تقریر ویریورز اوقونیور . ناطوك دیدیکی یاپیله‌جقسه هیچ بزه صورمیك !

حسنی لطفی افندی — افندم محاولات اداره‌سی حقنده بر چوق سویلیه‌جك سوزلرم واردی .

رئیس — ایی یا چوق سویلنه‌جك سوزلر وار ایسه اصابت اولدی‌ده بیتدی . بو مصارفات عمومیه‌یی قبول ایدیورمیسکز ؟ (قبول قبول) قبول اولندی مصارف متفرقه حقنده برسویلیه‌جککز وارمی ؟ (یوق صدالری) قبول اولندی افندم .

(ایکنجی قسم ادارهٔ عمومیهٔ ولایات)

واصف افندی — مدیرلر معاشاتنه اعتراضده بولنیورم مدیر معاشاتی چوقدر . اولجه ۱۰۰۰ غروش ایدی وپك اعلا ایفای وظیفه ایدیورلردی اصل ایش کورنلر طاپو کاتبلریدر . بونلر بلکه سوء استعمالاتده بولنیورلر حقیقةً طاپو کاتبلرینك عائداتلری اولجه چوق طوتیوردی شمدی معاش آز ویریلیور مدیرلره زیاده ویریلیور بنده‌کزجه مدیرلرك معاشاتندن کسوب طاپو کاتبلرینه معاش ویرملی ۱۵۰۰ غروش کفایت ایدر طاپو کاتبلرینی‌ده اقدار ایتملی‌یز اساساً ۳ صنف اوزرینه‌در . ولایتلرده فوق العاده‌شیٔ یاپیور بو طاپو کاتبلرینه (ایشیدیله‌مدی) .

ذکی افندی (بولی) — ولایتلری برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی ودردنجی صنفه تقسیم ایتمشلرکه صنفلرك بریسی فضله‌در .

حسن فهمی افندی — واقعا ولایاتی بعض شعبات اداره اعتباریله صنفه تقسیم ایتمك طوغری اوله‌بیلور فقط ظن ایدرسه‌م ولایت مدیرلرینك صنفلره آیرلمسنی تجویز ایده‌مم . بر ولایت اراضی مسئله‌سنك دیکر ولایتدن فرقی اوله‌میه‌جغندن بن بوبابده ولایات مدیرلرینك بویله صنفلره آیرلمسنی تجویز ایده‌مم . قطعیاً یاکلشدر بونکر ولایتلرك یکدیکرندن آیرلمسی جائز دکلدر ، ثانیاً اوچ بیك غروش فضله‌در .

وهبی افندی — افندم حسن افندی بیوریورلرکه ولایاتی تقسیم جائز دکلدر . بر چوق ولایتلرده بوکون برچوق اراضیٔ حالیه واردر . بونلرك صاحبی بولوب توزیع ایتمك مهاجر اسکان ایتمك مثلا ولایتمز اولان قونیه ایشی منتظم اولان دیکر ولایتلره بکزه‌مز . آنك ایچون قونیه ولایتنك برنجی ولایت اولمسنی ادعا ایده‌جکم . فقط افندی حضرتلرینك بیوردیغی طوغریدر . ۳ بیك غروش معاش چوقدر . برنجی ولایتك ایکی بیك ایکنجی بیك بشیوز اوچنجی بیك اولملیدر . کاتبلره ضم ایتملی .

خلاجیان افندی — ذات عالیلری طرفندن بیوریلان مطالعه‌کز انجمنمز اولا نظر دقته آلدی . فقط انجمن بو صورتله مدیرلرك مأمورلرك صنفلره تقسیمنی قبول ایتدی . بو قبولك اساسنی عرض ایده‌یم . اولا محترم رفیقمز وهبی افندی حضرتلرینك بیوردیغی وجهله ولایات بیننده فرق واردر بو آشکاردر . ولایاتده کرك نفوسجه کرك ثروتجه فرق اولدیغی کبی ایشه بونلرك معاملات تصرفیه‌سنده‌ده فرق واردر . بناءً علیه بو اعتبارله مدیرلرك صنفلره ترتیبی لازمدر . شمدی بو صنفلره تقسیم ایدلمکله برابر عجبا تعیین اولنان مقادیر فضله دکلمی . بوکا جواباً انجمنك فکری نه‌در انجمن دوشنیورکه هر مأموریتده استخدام اولنان مأمورینه راستقبال تأمین ایتملی‌یز بو مأمور اویله الی نهایه اوفاق معاشده قالمسی تجویز اولنه‌ماز . بر دفتر خاقانی مأموری پك پك تجویز اولنه‌مز بر دفتر خاقانی مأموری پك پك بر مدیر اوله‌بیله‌جك او آدم سن شیخوخته واصل اوله‌جق تقاعد ایدیله‌جك اکر معاشی پك دون قاله‌جق اولورسه البته بونی عدالته موافق برشی یاپمش اولمایز . بر دفتر خاقانی ایشته تعیین اولنان حددن باشلایور . تا اوچ بیك غروشه چیقه‌جق بو حقیقة فضله دکلدر چونکه بر دفتر خاقانی مأموری البته کندی ایشنده اختصاص کسب ایتمش اولور یوقسه محترم رفیقلردن بریسنك سویلدیکی وجهله متصرف اوله‌ماز متصرف اوله بیلمك

ایچون سلسلهٔ مراتبی کچرمش اولملیدر .
هر مأمور دائرهٔ اختصاصنده استخدام ایدلملیدر .

رئیس — بحریه ناظری ده اوله بیلیردی .

خلاجیان افندی — بونلر پك چوق ایش كورورلر . مفید صورتده چالیشور مأمورلردر . بونلره قطع امید ایتدیرمه‌ملی .

بدری بك — تلغراف مدیری منتها اولدیغی واوكا بش بیك غروش ویردیكمز حالده بونی نه ایچون چوق كوره‌لم . بر مأمور بومسلكده یتیشه‌جك متصرف اوله‌ماز . بشقه مسلكه كیره‌مز . بر مأموره تدرج تأمین ایتمزسه‌ك استقامتی تأمین ایده‌میز .

مصطفی ذكی افندی — بونلرده ولایتلرله سنجاقلرك معاملاتنده فرق یوقدر . هپسی نظارتله مخابره ایدر . بر صنف اولمسنده بأس یوقدر . دردنجیسی فضله‌در . برنجی ایكنجی اوچنجی صنف مدیرلره ویردكلری معاش چوقدر (۲۵۰۰) دن باشلاملیدر .

خلاجیان افندی — دفترخاقانی مدیرتی ولایت صنفلرینه كوره تعیین ایتمك طوغری دكلدر . دفترخاقانی معاملاتی وحاصلاتی اداره‌دن غیریدر . بینلرنده مناسبت یوقدر . اوچ صنف ویا درت صنف اولمسنی غیر معین اسبابه بناءً بیان ایتمك طوغری دكلدر . وظیفه‌دار اولان نظارت بو احتیاجات اداره‌یی نظر دقته آلمشدر . بونده حقوق عمومیه‌یه عائد برشی یوق كه اوچه ایندیره‌لم . تنسیقدن مقصد اولا معاملاته كوره صكره قدم واقتدار شخصی‌یه معاش ویرمكدر . البته مجلس مبعوثان مأمورینك تمیز ایتمسنی تشویق ایتملیدر وغیرتنه كوره فضله معاش ویرمسی طوغریدر یالكز معاملاتك كثرتنه كوره معاش تعیین اولنماز . برنجی صنفدن آلتی كشی وار . طبیعیدر كه بو آلتی كشی میانه داخل اوله‌بیلمك ایچون آشاغیده بولنانلر چالیشه‌جقلر . تشویقه منفعتمز واردر .

بدری بك — حكمت حكومته موافقدر . بر مأمور استقبالندن امین اولمازسه چالیشماز .

ناظر — حقوق تصرفیه هریرده مساویدر بیوریورلر . بن بونی تصدیق ایدرم نتیجه مساویدر . فقط ولایاتك معاملاتی یكدیكرینه متباینیدر . سوریه كبی ولایتلرده تصرف اراضینك فوق العاده اهمیتی واردر . انكچون هپسنه یكنسق معاش ویرمه‌مز . متفاوت اولمق لازمكلیور . برنجی صنف مدیرلره لزوم كوسترمیورسكز بونی تنظیم ایدن اولا ولایات ثلثه مالیه انجمنیدر . برنجی صنف سلانیكدر . قوصوه ومناستر ایكنجی صنف اعتبار اولنمشدر . بو اعتبار ایدن ولایات ثلثه انجمنیدر اوزاق ولایاته مأمور انتخابنده نه قدر مشكلاته دوچار اولیورز كوندره‌جك مأمور بولامیورز . بغداد ، طرابلس غرب ولایتلرینه اوچ بیك غروش چوقمیدر . صكره ادرنه ، بروسه و آیدین ولایتلری واركه اهمیتی دركاردر .

ناحیه كاتبلری معاشی اكسوزیلدق . یوز غروشله نصل معامله كوره‌جكز افندم . بو طاپو كاتبی یوز غروش معاشله نصل اولور .

علی جنانی بك — افندم بنده‌كز خلاجیان افندینك نظریه‌سنی رد ایتم . هم ترویج ایده‌رم كه بوسوز طوغریدر . فقط بوطوغری سوزی یالكز اوچ مأمور ایچونمی . بونلر انسانلردر كاتبلر انسان دكلمیدر ؟ بونلرك قارنی یوقمیدر ؟ مصرف ایستمزمی ؟ انصاف ایده‌لم . بونلره ویریله‌جك معاشی فضله دیبورز . بونلره یازیق دكلمی افندم ؟ بونلر كچنمیه‌جكلرمی ؟ بونلر پاره آلمیه‌جقمی ؟ بونلر اهالیدن پاره آله‌جقلر . بوحال حالا دوام ایده‌جكمی ؟ بونلری براقالم . فقط كوچكلرینی ترفیع ایتدیره‌لم . بونلری نظر دقتكزه عرض ایدیورم . محلنك جریانی هپ بویكلره ضم حتی كوچكلرده ضم طرفداری . شمدی‌یه قدر كوچكلر ویوكلر بولندی اوقاق معاشله اداره ایدیبورلردی . زمان مشروطیتده بزده اونلرك رفاه وسعادتی ایسترز . اما بودجه‌مزك بش میلیون ، اون میلیون لیرا آچیغی وار . بو آچیغی دوشونمه‌دن صكره ضمام یپالم .

طلعت بك — بنده‌كزده علی جنانی بكك فكرینه اشتراك ایده‌رم . تنها كاتبلریله معاونلر وار . ملازملر ایچون برشی سویلیورز . (۱۵۰۰) غروش آلیورلر . بونلر مكفلدر . زنكین آدملر پاره ویره‌رك كفیل طوتیورلر . اولجه واقعا ۱۵۰ غروش عائدات طوتاردی . مثال اولارق سویلیورم . بیكسار قصبه‌سنده بر طاپو كاتبنك درت دانه قوناغی وار . ٤٦ غروش عائدات آلیوردی . ینه‌می بویله یاپمق ایستیورز ؟ حقوق اهالی‌یی حقیقةً تأمین ایتمك ایسترسه‌ك كوچك مأمورلرك معاشنی تزیید ایده‌لم . خرسزلق ایتدیرمیه‌لم . هرقاعده‌یی بورایه تطبیق ایده‌لم . بزم نه ایدی فكرمز ؛ بونلری مهماامكن بیوكلری اسراف ایتمسونلر . كوچكلرده آچ قالمسونلر . شمدی یوز اللی غروشلق برقضایه بر آدم كوندره‌بیلورمیسكز . اه‌عشقنه طوغری سویلیه‌بیلورمیسكز ؟ اونلره بیكر غروش ، بیك بشیوز غروش ویرمیه‌لم . فقط اكمك پاره‌سنی ویره‌لم .

طلعت بك — پیاده ژاندارمه‌سنه ۲۰۰ غروش ویردك .

عزمی افندی — بوسنه بودجه‌یه ضم ایتمك احتمالی یوقدر . كرچه اوچبیك غروش ایكی بیك غروش معاش آلان مأمورلرك عددی پك آزدر . فقط بوسنه‌لك اولسون بونلره بودجه داخلنده نظارته عائد اولمق اوزره ضم واقع اولورسه حقوق تصرفیه الارینه ویرلمش كاتبلرك بردرجه‌یه قدر سوء استعمال ایتمه‌لرینه ممانعت ایدلمش اولور . بودجه داخلنده ینه بوسنه‌یه مخصوص اولمق اوزره اوچ بیك غروش معاشلی مأمورلردن برمقدار تنزیلیله كاتبلره علاوه‌سنی طلب ایدرم .

عاصم بك (معمورة العزیز) — افندم معدل بر تكلیفم وار افندم مدیرلرك اوچ صنفه تقسیم اولنمسنی طلب ایدیورم . برنجیسنه ۲۵۰۰ ، ایكنجیسنه ۲۰۰۰ ، اوچنجیسنه ۱۵۰۰ ویرلمسنی وبونلردن تصرف ایدیله‌جك مبلغك كاتبلرك معاشلرینه ضم ایدلمسنی تكلیف ایده‌رم .

رئیس — كاتبلره یكرمیشر غروش دوشر . بوتكلیفی قبول ایدیورمیسكز ؟

(خایر صدالری) قبول اولنمدی افندم .

آرتاس افندی — بوسنه بواوفاق كاتبلره اللیشر غروش ضم ایده‌لم .

رئیس — بر تكلیف دها وار افندم . اللی غروش دیورلر .

مفید بك — كاتبلره یوز اللی غروش ضم ایدلمسی تكلیف اولنیور .

رئیس — بوتكلیفی قبول ایدیورمیسكز ؟

(آز ال قالقار) اكثریت یوق . هیچ اولمزسه بوسنه‌لك اللی غروش ضمی تكلیف ایدیلیور . قبول ایدیورمیسكز افندم ؟ (های های صدالری)

بوسنه‌لك اللی غروش ضمی قبول اولندی .

(مفید بك مصارف عمومیه قسمنی اوقودی)

شكری افندی (قسطمونی) — التی بیك غروش تصرف اولنه ایدی یوز یكرمی كاتبه ضم اولنه‌جقدی .

رئیس — افندم اللی غروشی قبول ایتدیكز . بو معاش اشاغی اولانلره ضم ایدیله‌جك .

آرتاس افندی — ایكی یوز غروشه قدر معاشی اولانلره ضم ایدلسون .

رئیس — اوت افندم معاشی یوز اللی غروش اولانلره ضم ایدیله‌جك ، یعنی قضا كاتبلرینه . بو بیتدی افندم . شمدی مصارف عمومیه قسمنی ، محروقات ، خرج راه وسائره‌یی قبول ایدیورمیسكز ؟ (قبول قبول صدالری) اوحالده هیئت عمومیه‌سنی قبول ایدنلر اللرینی قالدیرسون . (اللر قالقار) تعدیلاتیله برابر قبول اولندی . شمدی معارف بودجه‌سی .

امراه افندی — افندیلر ! معلوم عالیكز دورسابقده بودجه‌سنده هیچ برپاره‌سی اولمیان بر نظارت وارسه اوده معارف نظارتیدر . چونكه اویله بر اداره الك بیوك غیرتی معارفی كسر ایتمكده ، قیرمقده بولمش ، اشقیا شقاوت ایچون قارا كلق كیجه‌لری آرادقلری كبی مستبدان حكومتده خلقك كوزینی باغلیه‌رق بتون فنالقلری اوسایه‌ده یاپمشدر . بونك ایچوندر كه معارفه برپاره ویرمامشدر . حال بوكه قوجه بر مملكتك معارف وارداتی اوله‌رق خلقك جیبندن چیقان اعشار ، ویركو حصه‌لری كبی یكونك قسم اعظمی استانبولده یوكسك ، یوكسك نظارت معاشلرینه ویریلیوردی . وقتا كه دور مسعود مشروطیتمزی ادراك ایتدك . طبیعیدر كه معارف نظارتی ابتدا معارفك ترقیسی ایچون نه یاپلمق لازم كلیرسه بونی دوشوندی ، اجراسنه تشبث ایتدی . او وقت ایلك دفعه بر بودجه یاپلدی ، یكونی بریجق ملیون لیرایه بالغ اولیوردی . فقط مع التأسف بونی معارف نظارتی قبول ایتمدی . تنزیلی ایچون تكرار اعاده ایدلدی . پازارلق اوزرینه بر ملیون لیرایه ایندیرلدی . بونی ده قبول ایتمدیلر . نهایت ایشته بوراده كوردیكمز ۷۵ میلیون غروش اوزرینه یاپلدی كه معارفه ویریلان ۱۳ میلیون غروشدر . بونك ایچوندر كه معارف بودجه‌سی بوسنه دیكر بودجه‌لره نسبتله پك ضعیف ، پك آزدر . ذاتاً معارف ایچون یاپیله‌جق اصلاحات مهمه اول امرده نشر معارف ایده‌جك معلملر یتشدیرمك . بونك ایچون اوروپایه طلبه اعزام ایلك ، بوراده‌كی دار المعلمینی حدكماله ایصال ایلك ، ولایتلرده مكمل دار المعلمینلر تأسیس ایتمك . زیرا نه‌قدر پاره‌مز اولسه اهل ومقتدر معلملر بولنمازسه طبیعیدر كه پاره ایله ایش كورلمز . بونك ایچون الك زیاده اعتنا ایدیله‌جك معلم یتیشدیرمك اولدیغی حالده بودجه‌نك شو حالنه بناءً اكاده بوسنه لایقی وجهله چالیشیله‌مدی . فقط بودجه‌نك ایلك دفعه عرض ایتدیكم كبی حكومت مصارف سائره‌سی اولان حربیه ، ژاندارمه ، پولیس ، عدلیه ، علمیه بودجه‌لرینه ضم ایتدی . معارف ونافعه بودجه‌لرینه بوضمی اجرا ایده‌مدی . چونكه آچیغمزك درجه‌سی معلومكزدر . بونی ده سنهٔ آتیه‌یه ترك ایدرك حكومتك ویره‌بیله‌جكی پاره دائره‌سنده تنظیم ایتدیكی بودجه ایشته بودر . معارف ایچون نه‌قدر ضم تكلیف ایدیله‌جك اولورسه آنجق آچیغمز دوشونیله‌رك بونقطهٔ نظردن باقیله‌رق فضله ضمیات مع التأسف اجرا ایدیله‌میه‌جك . زیرا آچیغمز عظیمدر . هر كونده ضم اولنورسه نتیجه‌ده بر یكون یاپه‌جقسكز كه قورقه‌جغز . بناءً علیه شو دائره داخلنده معارف بودجه‌سنك بر سنه‌لك بونكله اكتفا ایدلمسنی تكلیف ایدرم .

رئیس — ناظر بك افندی بر مطالعه‌كز وارمی هیئت عمومیه‌سی حقنده ؟

معارف ناظری — معارف بودجه‌سنه بوسنه اون اوچ ملیون كسور ضمیات وار . بوضمائمك درت میلیون غروشی ولایات مكاتب ابتدائیه‌سنه ، بر ملیون غروش ولایات مكاتب رشدیه‌سنه ، بر ملیون غروشی ولایت دار المعلمینلرینه‌در . التی ملیون غروشی ولایات ابتدائی مكتبلرینه‌در . بوده اون اوچ میلیون غروشدر . بناءً علیه ضمائم تماماً ولایانه‌در . شمدی افندم ولایاتك معارف بودجه‌سی معارفه ویریلان تخصیصات ولایانه تقسیم اولنمشدر . هرولایته برحصه تقسیم ایدلمشدر . بوحصه‌نك تفریقنده اتخاذ ایدیلان اساس شودر : وقتیله شو ولایت معارف حصهٔ اعانه‌سی اوله‌رق شوقدر ویریبور دكلمی افندم . بوصكره برحصه اوولایته ویرلمش هرولایته بوصورتله تقسیم اولنمش . یالكز برایكی ولایت واردر كه وقتیله ویردیكی حصه‌دن ذاتاً فضله آلیوردی . دیمك دیكر ولایتلر اكا معاونت ایدیبورلردی . اوراده برشی ، ضم اجراسنه امكان بولنه‌مدی . ظن ایدرم بوده طوغری دكلدر . چونكه برولایت دیكر ولایت اهالیسنك ویردیكی پاره‌دن استفاده ایتمامك لازمكلیر . اشقودره ، قوصوه ولایتلری حصهٔ معارف ویرمزلردی دیكر ولایتلرك پاره‌سندن اورایه تقسیم اولنمش ایدی . شمدی افندم بوهر ولایته ویریلان تخصیصات میاننده بركره شمدی‌یه قدر تخصص اولان مبالغ وار : بوپاره‌لری مخصوص وجه ایله صرف ایده‌جكز . آرتانی اول امرده مكاتب ابتدائیه‌یه صرف ایده‌جكز . من حیث المجموع بوسنه ظرفنده ۱۶۰۰ قدر مكاتب ابتدائیه آچیله‌جقدر . ولایاتك نره‌لرنده الك زیاده مكاتب ابتدائیه‌یه لزوم واردر . بونی مركز تقدیر ایده‌مز . بناءً علیه ولایاته براقلمشدر . سز بوپاره ایله نره‌لرده الك زیاده احتیاجكز وارسه اورالرك معلملرینه نقدر معاش ویرمك لازم كلیورسه سز تقدیر ایدك ، سز آچك . بو مكاتب ابتدائیه‌نك بعضلرنده السنهٔ محلیه اوقوتمق لازمدر . السنهٔ محلیه ایچونده آیریجه معلم استخدامی لازمسه تعیین ایدیكز . نه‌مقدار معاش ویرمك لازمه مجلس اداره‌لر تقدیر ایتسون ، تعیین ایتسون . بوصورتله تقسیم اولنمشدر . واردات محلیه‌نك هپسی خزینهٔ مالیه‌یه عائددر . خزینهٔ مالیه معارف حصهٔ اعانه‌سی نامیله آلمیور . معاشات $\frac{1}{10}$ ایكن اون ایكی اولمش . بوصورتله واردات عمومیه میاننده‌در . هرولایته برحصه ویرلمشدر بو حصه‌نك تفریقی ایچون دمین عرض ایتدیكم وجه ایله ولایت شمدی‌یه قدر نقدر حصهٔ معارف ویریلیور ایدی ایسه واساس اعتبار

ایدلمش ضمائمده نه اساسه بناءً نه نسبتنده ویریلور ایسه اوصورتله ویرلمش . مملکتمزك وسعتنی بیلورسکز ؛ اکر مرکزدن بز دیر ایسه‌ك که فلان یرده ، فلان یرده مکتب آچك . البته خطا ایتمش اولورز . ولایتك مجلس معارف هیئتی اوولایتك هانکی یرلرنده اك زیاده احتیاج واردر . البته بزدن ایی بیلور ، تقدیر ایدر .

مفید بك (ارکری) — یالکز رجا ایدرز . بووظیفه‌یی مجالس عمومیه‌یه حواله ایدیکز .

ناظر — اوده اولور . مجالس عمومیه دائما مجتمع اولمدیغی ایچون ویرمدك . اوده اولور . بوصورتله یاپاجقلری ترتیبلری بره کوندره‌جکلر . بز فلان یرده ، فلان یرده مکتب آچیورز دیه . بزده تدقیق ایده‌جکز بوراده . اکر بونك ایچنده لزومی دها زیاده اولان بر یره آچلمامشده لزومی اولمیان بر یره آچلمش ایسه فلان یرده آچلماملیدر دیرز . فقط هرحالده اساساً انلر تقدیر ایده‌جك ، اونلر تعیین ایده‌جکدر .

عمر فوزی افندی — محلی معارف حصه‌لری محلنه‌می صرف اولنه‌جق ؟

ناظر — کاملاً محلنه صرف اولنه‌جقدر . حتی ضمائمده وار . مصارف اداره ، نظارت مصارفی یاری یاری‌یه ایتمشدر . استانبولده بر طاقم مکاتب واردر که انلر ایچون فضله مصارف اختیار ایدیلور . آنلرده مکاتب عالیه‌در . ولایاتك هر طرفندن اورایه طلبه کلیر . ولایاتده‌ده انشاالله اوکبی مکاتب تأسیس ایدرز . اووقت بورانك طلبه‌سی دها آزالیر . مکاتب عالیه طلبه‌سندن آلنان اجرت سنوی اوچ بچق لیرادر . انکله اولماز . دها مملکتمزده تحصیله طالب اولانلره مصرفلرینی کندیلری چکسون دیه‌جك حالده دکلز . بعض مکانبده طلبه‌دن اجرت آلمق شویله طورسون طلبه‌یه اجرت ویریورز . طشره‌لرده‌کی دارالمعلمینلرده‌ده بویله اوله‌جق . طلبه‌یه شهری قرق غروش ویره‌جکز .

طاهر بك — افندم ابتدائی مکتبلر حقنده پك کوزل بیوردیکز . فقط اعدادی مکتبلری حقنده بودجه‌دن اکلادیغمه کوره . . . حالبوکه حدیده سنجاغی دیکر سنجاقلردن زیاده مهم وکنیشدر . مدنیت ایچریسنه کیرمدیکنی ادعا ایده‌بیلورم . شمدی‌یه قدر اوراده دها اعدادی مکتبلری تأسیس اولنمدی . بوده علاوه اولنه‌جق اولورسه محسناتی پك زیاده‌در . بونك حقنده امید ایدرم معاونت عالیلرینی دریغ ایتماملی .

ناظر — افندم انشاالله کله‌جك سنه اوله بیلیر فقط بوسنه اصلاحاتدن ماعدا بر شیئه صرف ذهن ایده‌مدك پاره‌ده صرف ایده‌مدك مکاتب ابتدائیه‌یه اولان اشد لزومز حسبیله ایشته آلتی ملیون غروشی بردن مکاتب ابتدائیه‌یه ویردك .

طاهر بك — فقط معارف حصه‌سی یوقدر .

ناظر — اولا مکاتب ابتدائیه‌لری صکره رشدیه‌لری اوچنجی درجه‌ده اعدادیلری تنظیم ایده‌بیلرز . مجبوری اولان تحصیلی اتمام ایده‌لم انلره مکتب کشاد ایده‌لم هر کس انلره دوام ایتسونلر اوندن صکره رشدیلره اعدادیلره توسل ایده‌لم .

طاهر رجب افندی — فقط اوراده محلی حصه‌سی یوقدر .

ناظر — محلی حصه‌سی تماماً محلنه مصروفدر .

رئیس — افندم ارتق ماده ماده مطالعه ایده‌لم . ناظر بك افندی برشی سویلیه‌جکمیسکز (ماده بماده اوقونسون صدالری) .

عثمان فوزی افندی (ارزنجان) — معارف مدیرلرینك اوصافنه بالخاصه دیانت خصوصنده زیاده دقت بیورملرینی بالخاصه رجا ایدرم .

ناظر — افندم بنده‌کزك اك زیاده دقت ایتدیکم برشیدر .

شکری افندی (قسطمونی) — امراه افندی حضرتلری اول امرده دور سابق ایله دور لاحق بیننده برفرق بر تمییز بیان ایتدیلر . مع التأسف دها بربادر . دور لاحقده نه ایسه دور سابقده عینی‌در مساعده بیوریکز بنده‌کز بودجه حقنده سویلیه‌جکم برچوق ضم وار شوکا بوکا ضم ایتمشلر وبوکا قطعیاً معارضم وبونی قبول ایتمکده‌ده معذورم شمدی بوراده بزم اسکی بیلدکلریمز کبی برمکتبده اوتوز درس افندم علی الخصوص استانبولده بولنان مکتب معلملرینك کافی السابق ۱۵۰۰ ، ۱۷۰۰ غروش بلکه دها فضله . بوکا قارشی ولایاتده عین طرزده بولنان مکتبلرك یوز غروش یوز اللی غروش . اوچ درس بر معلمه ویرلمك ممکن ایکن بیك غروش ۱۲۰۰ ، ۱۵۰۰ غروش ویریلیور . بونلر آیری آیری معلملره ویریلیور . طشره‌ده ۲۰۰ غروشله بش درسی بر معلمه ویریورلر . من حیث المجموع ۵۰۰ غروش آلیورلر . بنده‌کز مصارفی لزوم قطعی اوله‌رق مکتب ملکیه‌لره قدر کوره بیلیورم . انك ایچون معارف نظارتی مکتب ملکیه معلملرینه قدر بسلمکه مجبوردر . لکن ملکیه مکتبلرندن یوقاری مثلا اعدادی مکتبلریمز سلطانی مکتبلری علی الخصوص صنایع نفیسه مکاتب عالیه بونلره ملت پاره ویره‌مز . بونلر اجرتله اوقونور اهل ثروت اولادینی مثلا صنایع نفیسه‌یه بر آدم چوجغنی ویرر اجرتله اوراده اوقوتور بومجبوری دکلدر . شمدی پروغراملر حقنده عرض ایده‌جکم : مثلا بر مکتبده اوتوز درس وار هرکون سکز طقوز درس اوقونیور . بویالکز کتاب چویرمکدن بشقه برشی دکل . مثلا شمدی دارالمعلماتده قیزلر هندسه اوقویورلر عجبا هانکی یوله کیدوب‌ده هانکی یولی یاپه‌جقلر رسم یاپیورلر (کورلتی)

اسماعیل پاشا — اولاد وطنی تعلیم وتربیه ایچون کوستریورلر .

شکری بك (قسطمونی) — مثلا مکتب ملکیه‌ده هپسی اوقونور . آندن صکره مکتب اعدادیلرده تاریخ طبیعی خصوصی بر درسدر . بو هانکی مکتبده متخصص اوله‌جق هندسه مکتبنده‌می ؟ حکیم مکتبنده‌می ؟ بونلرك پروغرامی بویله‌در . محترم مبعوثلر دکلیك طشره‌ده دارالمعلمین اللی عدد (۲۷) بیك غروش مصارف ایدیور . درسعادت دارالمعلمین عالیه معاشاتی ۱۸ بیك ، ۲۰ بیك غروشله‌در . فرقی اکلادقدکلمی افندم . استانبول ایچون دارالفنون برعدد ۵۰ بیك غروش ، مکتب ملکیه ۳۶۰ بیك غروش . بوفرق اولسه اولسه جزئی اوله‌بیلور . حالبوکه نسبت ایدیورز . طشره معارف مدیرینك معاشیله استانبول مکتب ملکیه مدیرینك معاشی بیننده نسبت یوق . حالبوکه مکتب ملکیه مدیرینك معاشی بش بیك خارج معارف مدیرلرینك معاشی میدانده‌در . یوقسه اوفرقی بنده‌کز اکلایه‌بیلنلردنم . عیب دکل آکندی حسابمه عرض ایدیورم .

مصطفی ذکی افندی (بولی) — اوراده یغورتك قیه‌سی اوتوز پاره‌یه بوراده قرق پاره‌یه ییورز .

شکری افندی — سلانیك قونیه بغداد مکتب حقوقلرینك مصرفی افندم . ۵٤ بیك غروش بردانه مکتب استانبولده مکتب اعدادی درجه‌سنده ، مکتب سلطانی‌ده واردر . بونك مصرفی (۶۸) بیك غروش صکره استانبول مکتب اعدادیلرینك مصارفنی تنقیص ایتملی . یوقسه بودجه‌کز مساعد ایسه ایستدیککز قدر پاره ویرك طشره مکتب ابتدائیلرینه کله‌لم : آلتی بچق میلیون غروش . هانی نسبت نره‌ده ؟ وبونی‌ده طشره‌لرده هیچ الفبا اوقومسنی بیلمیان کویلره یاپملیدر . شمدی بنده‌کزه قالسه مکاتب ابتدائیه‌لری اولا کویلره یاپارم صوکره مرکزلره . مثلا قسطمونینك مرکزی وار . بر ده کویلری بنده‌کزجه المدن کاسه جهالتك تعمم ایتدیکی کویلره اول امرده اوکرتمکدر . اه نه‌دیمك ، معارف نه‌دیمك ، ملت نه‌دیمك بونلری اوکرتملی‌یز . بر پارچه مرکزده اوقومه‌یازمه واردر . اك جاهل کویلردن باشلاملی . معارف ناظر محترمی تشکر ایدرز . ذاتاً کندیلرینه حرمت مخصوصه‌م واردر . شمدی بوپاره نه‌یه ضم اولمش . بیوریورلر که ۶ ملیون کسور غروش معارف مکاتب ابتدائیه‌لرینه ضم اولندی . پك اعلا تشکر ایدرز . قوصوه ولایتی بن بوکون قسطمونی ولایتنه ترجیح ایدرم . چونکه حکمتنی‌ده بیلورم‌ده انك ایچون ترجیح ایدرم . شمدی بوبابده نره‌یه ضم اولندی بك افندی . فکرم بوولایتلره اعتراض ایتمك دکلدر . چونکه حکمتنی بیلرم‌ده انکچون بوولایتلری ترجیح ایدرم . ادرنه ولایتنده ۱۰۲ مکتب ابتدائی وار . ادرنه صکره اشقودره ولایتنده (۱٤۰) مکتب ابتدائی وار . تخصیصاتی (۱۹) بیك (۱۸۵) غروش برکره یکونه باقك . چونکه یوز قرق مکتب ابتدائی ایله ۱۰۲ آره‌سنده هرحالده بر تفاوت وار . بتلیسده (۹۷) مکتب ابتدائی وار . بوکا ممنون اولملی . چونکه کردستاندر . قوصوه‌ده (۵۵۵) مکتب ابتدائی وار (۲۰۰) بیك غروشه یقین مصرفله اداره اولنیور ؛ فقط قسطمونیده بردانه وار . بونی‌ده هیچ اولمازسه اون یاپملیدیلر . اطنه‌یه‌ده (۱۸۸) غروش مصرفله بر مکتب ابتدائی ویرمشلر ، انقره‌ده ایکی دانه (۳۰۰) غروش تخصیصات ویرمشلر . آلتی میلیون غروشدن بوسنه قونیه‌یه درتیوز یاپملی ایدی . بودجه‌مز مساعد دکل ایسه یوزنی‌ده بورایه ویرملیدی . اوده بزم وطنمز ... اورالری دها مهمدر . شونسبتلردن طولایی وپروغرام عمومی اعتباریله بنده‌کز معارف بودجه‌سنی قبولده قطعیاً معذورم .

اسماعیل بك — هیئت محترمه‌کزك معلومیدر که برملتك افکار منوره اصحابی ، ومعارف جهتی هرحالده طشره‌دن زیاده پایتختده بولنور . کرك مدنیتده فضله ترقی ایتمش اولان ملتلرده وکرك مدنیتك دورهٔ ابتدائیه‌سنده بولنان حکومتلرده هرحالده معارف جهتی طشره‌دن زیاده پایتختده اهمیتله نظر دقته آلنمش واساس بیلنمه‌یه‌رك وآکلاشلمیه‌رق طشره اونوتیله‌رق دائما پایتخته اهمیت ویرلمش ، طشره‌نك جهالتده فضله پویان اولمسی کرك اقتصادی کرك سیاسی پایتختده تعقیب ایدلمشدر . اویله دنیله‌بیلورکه تاریخ تدقیق اولندیغی حالده طشره‌نك بالخاصه تکالیف دولتده بیوك بریوك صاحبی اولان طشره‌نك مراتب جهالتك نهایتنده بولنمسی حکومتلرك پایتخته اهمیت ویرمسنی ایجاب ایتمشدر . شوغیرقابل رد وانکار بر قاعده‌در . فی الحقیقه حکومت عثمانیه اوته‌دنبری طشره‌یه اهمیت ویرمه‌مش وپایتختی کندی سیاست شخصیه‌سی نقطهٔ نظرندن فضله صورتله اهمیتلی طوتمسی طشره‌یی اونوتدیرمشدر . بزده اوته‌دنبری ومعارف تکالیفنده اك زیاده حصه‌دار اولان ودمیندن عرض ایتدیکم کبی تکالیف دولتی چکیله‌میه‌جك صورتده چکن طشره اهالیسنك معارف عمومیه‌ده‌کی درجهٔ تدنیسی نظر اعتباره آلنمیه‌رق انلره معارفدن هیچ حصه افراز اولنمامشدر . اولجه بویله اولمشدر . وشمدی بویله اولمامسنی تمنی ایتدیکمز حالده مع التأسف شو حقیقتك دلیل باهریسی اولان بودجه بونی اثبات ایتمکده بولنمشدر . بنده‌کز پك کوزل فرقلر یاپان ومجلس عالیکزك فکرینی تنویر ایدن شکری افندینك بحث ایتدیکی تفرعات ایله اشغال ایتمیه‌جکم . شونی سویلیه‌جکم که بوکون بزم اهالئ عمومیه‌مزی اقتصادی ، تجاری ، زراعی اوله‌رق معروض بولندقلری برچوق احتیاجات آنجق تعمیم معارفده بر اصول تعقیب اولنمق شرطیله وضع اولنه‌بیلور . او اصول بنم نظرمه کوره شودر : تحصیل اعدادیده تحصیل ابتدائیده اولدیغی قدر مهم بر مرتبه‌یی احراز ایدن اینه پك‌ده اهمیتسز نظرله کورلمیه‌رك انجق طشره‌ده مثلا حاصلات معارفك قسم اعظمنی اورایه ترك وتخصیص صورتیله تحصیل اعدادینك تعمیم وتکثیرینه چالیشمقدر چونکه ایچنده بولندیغمز اهمیت اعتباریله بالخاصه طشره اهالیسنك یواش یواش فقیرلکی برطرفه براقیله‌رق واهمیتك فضله‌سی بواهمیتك فضله‌سی طشره‌یه براقیله‌رق طشره خلقنك سویه‌ٔ ادراکنی پای تخت اهالیسنك منزله‌سنه چیقارمغه غیرت ایتملیدر . زیرا اصل منابع وارداتمز کرك طبیعی ، کرك صناعی اوله‌رق ترقیاتمز طشره‌دن بکلنیلور . وبونی طشره‌دن بکلمك مجبوریتنده‌یز . شوحاله کوره پك چوق بکله‌مك ایستدیکمز معارف بودجه‌سنك ارقام یکوننده طشره اعدادی و ابتدائیلرینه دها زیاده اهمیت ویرلدیکنی ناطق یکونلر بولنمق لازم کلیرکن امراه افندینك نزع ایتمك ایستدیکی ونقط حقیقتك ارائه ایلدیکی وجهله معارف نظارتی اصل اهمنه کوز یومه‌رق وبالخاصه عرض ایتدیکم . . . . . وسیاسی اولان ممالك عثمانیه طشره اهالیسنك احتیاجات مبرمهٔ ضروریه‌سنی اصلا نظر دقته آلمیه‌رق صرف بر شی ضم ایتمش اولمق ایچون ربو ۵۷ ملیون بودجه‌نك قسم اعظمنی مرکزه ترك وتخصیص ایتمشدر . معارف ناظری بك افندی اولجه حاصل اولدیغی ظن ایتدکلری . . . . شوراده سنهٔ سابق بودجه‌سنه ضم اوله‌رق کورلمکده اولان ۱٤ ملیون کسور غروشك بتون طشره اعدادی وابتدائی مکتبلرینه تخصیص ایدلدیکنی بیان ایتدیلر . فقط بنده‌کزه قالورسه شو

مدافعه ایله ایش بیتمش اولماز. نه طشره ایله مرکزك اهمیتنی وتخصیص اولنان مقادیری مقایسه ایتدیکمز صره‌ده کچن سنه بودجه‌سنه نسبتله بوسنه ضم ایدیلان مبالغك طشره‌یه ضم اولندیغنی دوشونه‌جك دکلز. بلکه بودجه‌نك یکون عمومیسی اعتباریله طشره‌نك آلدیغی حصه‌یی تدقیق ایده‌جکز. بودجه‌نك یکونی ۵۷ میلیون غروشدر که انجمنجه قبول‌ده ایدلمشدر. بوتخصیصات معارف طبیعی ایکی نقطه‌دن صرف ایدلمك لازمدر. برنجی قسم اداری ایکنجیسی‌ده مکاتب قسمیدر برنجی ستونلره باقدیغمز حالده نظارت ایچون مرکز ایچون ٤ میلیون کسور غروش تخصیص اولندیغنی کوردیکمز حالده بوکون توجه ولایات عثمانیه مرکز مأمورینه عادتا مساوی بیله طوتیله‌رق. طشره معارفلرینه اوچ میلیون ۹۱٤ بیك ۳۲۲ غروش تخصیص اولندیغنی کوریرز یعنی برمیلیون غروش نقصان اوله‌رق طشره معارف اداره‌لرینه تخصیص اولندیغنی آکلایورز بوندن بنده‌کز دیمك ایسته‌مم که طشره مأمورینه تخصیص اولنان بوپاره آزدر. بوده درت میلیون درجه‌سنه چیقسون. بونی دیمك ایسته‌مم. بتون یکونلرك مفرداتی شونی اثبات ایتمکده‌درکه مع التأسف طشره‌یه نسبتله برمیلیون فضله یکونه بالغ اولان مرکزك معاشاتنك بتون اسرافاتدن ودور سابقده اولدیغی کبی فضله، بی لزوم وایش کورمیه‌جك تحقیقاتدن عبارتدر. سزی معارف بودجه‌سنده غایت دقیق برصورتله محاکمه‌یه سوق ایده‌رم. چونکه طشره‌مز پك فقیردر. ارقام اعتباریله تدقیق اولندیغنده ایلروده کوره‌جکسکز وبنده‌کزده عرض ایده‌جکم که شودرت میلیون کسور غروش مرکز مصارفی تماماً بیهوده برصورتده صرف دور سابق قادروسی اساس طوتیله‌رق تخصیص اولنمشدر. بوبرنجی قسم یعنی اداره قسمی. ایکنجی قسم ایسه شو ۵۷ میلیونلق یکوندن بنده‌کزك مجملاً حساب ایتدیکمه کوره طشره مکاتب اعدادیه ورشدیه وابتدائیلرینه ودار المعلمین‌ده داخل اولدیغی حالده ۲۱ میلیون راده‌سنده بریکون آیرلمشدر. شو ۵۷ میلیوندن یدی میلیونی چیقاردیغمز حالده کری‌یه اللی میلیون قالیور. بوده طشره معارفی ایچون تخصیص اولنان نهایت کسورانده داخل اولدیغی حالده (۲۳) میلیونه بالغ اولیور. دوشونکز بوکون شدتله، اهمیتله تحصیل معارفه مجبور اولان وبالخاصه اناطولینك اقسام شرقیه‌سی ووسطی وعربستانك عمومی وروم ایلینك قسم اعظمی بوکون اوغرادیغی فلاکتلره وحکومتك وحتی اسکی دورك ظلم وغدرینه ... اولمسنك استناد ایتدیکی اسبابه معروض قالدیغی حالده آنلرك معارفی ایچون آنجق شو متباقی اللی میلیوندن ۲۱ میلیون احسان اولنه‌بیلمش. حالبوکه هیچ برکمسه ادعا ایده‌مز که صرف پایتخت مکاتبی طشره مکاتبنه برحکومتك پك واسع اولان طشره‌سنه نسبتله اهمیتلی بریکون تشکیل ایده‌بیلسون. بونه‌دن ایلرو کلمشدر؟

مابعدی وار

اعلانات

بغچه قپوسنده عزت بك خاننده ساکن ایکن تجارت بحریه محکمه‌سندن افلاسنه حکم اولنمش اولان متوفی طنقاوی‌زاده خالد افندی ذمتنده آله‌جغی اثبات ویا موقتاً قبول وقید ایتدیرمش اولان آله‌جقلولرك قانوننامهٔ تجارتك ۲۱۱ وآنی ولی ایدن ماده‌سی موجبنجه مفلس ورثه‌سی طرفندن تکلیف اولنه‌جق قونقورداتونك مذاکره‌سی ایچون اشبو اغستوسك اون طقوزنجی چهارشنبه کونی ساعت یدیده محکمهٔ مذکوره‌نك افلاس اوطه‌سنه کلملری اعلان اولنور.

ژوژ قومیسر

درسعادت تجارت محکمه‌سندن:

روسیه دولتی تبعه‌سندن موسیو سرکز سیونوفك تبعهٔ دولت علیه‌دن اوجه بك اوغلنده چاقماق سوقاغنده نجیب بك اپارتماننده ٤۳ نومروده ساکن ایکن الیوم اقامتکاهنك مجهول ایدوکی خبر ویریلان موبیله‌جی ویتالیس بهار ولد داوید علیهنه بیاننامه موجبنجه الاجغی اولان درت بیك بشیوز غروشك تحصیل وحجز موضوعك تصدیقی خصوصلرینه دائر محکمهٔ تجارت برنجی مجلسنده اقامه ایلدیکی دعوانك اجرای محاکمه‌سی ضمننده اشبو اوچیوز یکرمی بش سنه‌سی اغستوسنك یکرمی ایکنجی جمعه‌ایرتسی کوندن اعتباراً هیئت محکمه‌نك ایلك اجتماعنده مرقوم ویتالیس بهار ولد داویدك ساعت بش راده‌لرنده محکمهٔ مزبوره‌ده حاضر بولنمسی ویاخود مصدق سندیله بروکیل کوندرمسی لازم کلدیکی وشاید کلمز ویا وکیل کوندرمز ایسه دیکر طرفك وقوع بوله‌جق طلبی اوزرینه مرقوم حقنده معاملهٔ غیابیه اجرا قلنه‌جغی معلوم اولمق اوزره تنظیم اولنان دعوتیه ورقه‌سی اصول محاکمهٔ تجارت نظامنامه‌سنك یکرمنجی ماده‌سنك دردنجی فقره‌سنه توفیقاً علی الاصول محکمه‌نك دیوانخانه‌سنه تعلیق قلندیغی کبی اوراق حوادث واسطه‌سیله اعلان اولنور.

بك اوغلی ایکنجی حقوق محکمه‌سندن:

قصاب یورکی ولد طناشك بوغاز ایچنده ببك قریه‌سنده قوناقلرنده مقیم بیروت والیٔ اسبقی محمد علی بك ذمتنده لحم اثمانندن بادفتر آله‌جغی اولان اون بیك یدییوز التمش اوچ غروشك مع فائض ومصارف محاکمه تحصیلی حقنده اقامه ایلدیکی دعوی اوزرینه جریان ایدن محاکمه نتیجه‌سنده مبلغ مزبورك مع فائض ومصارف محاکمه محمد علی بکدن تحصیلنه دائر ویریلان قراری حاوی ۱۹ جمادی الاخر سنه ۳۲٦ و ۷ تموز سنه ۳۲٤ تاریخلو و ۳٤٦ عددلو اعلام صورت مصدقه‌سی لاجل التبلیغ اقامتکاهنه علی الاصول ارسال ایدلدیکی حالده قریهٔ مذکوره مختار اولی ابراهیم مهریله مختوم شرحده مرقومك پارسده بولندیغی کوسترلمش ایسه‌ده بلدهٔ مزبورك نره‌سنده اولدیغی بیان ایدلمامش اولمسندن ناشی مدعی مرقوم معاملهٔ تبلیغیه‌نك اصولاً اعلان صورتیله اجراسنی طلب ایلمش وطلب واقع اصول محاکمهٔ حقوقیه قانون موقتنك یوز قرق طقوزنجی ماده‌سنه موافق بولنمش اولمغله قانون موقت مذکور احکامنه توفیقاً اعلام غیابیٔ مزبورك برصورتی محاکمه دیوانخانه‌سنه تعلیق قلندیغی اعلان کیفیت اولنور.

تقویم وقایع مطبعه‌سی